

Glasnik MIRA

Godište IX. • broj 1 • Međugorje • siječanj 2014. • cijena 2,5 KM/10 kn

*Plod molitve
vidjet će se
na vašim
licima...*

Iz sadržaja

Poruka za sadašnji trenutak
Božićna poruka mira
fra Ivan Dugandžić

Promišljanje
**Kako moliti za nutarnje
iscjeljenje**
fra Petar Ljubičić

Vidioci govore
Marija Pavlović-Lunetti

U spomen
Fra Zvezdan Linić

Priča
Gospa od „neizlječive“ rane
Michael D. O'Brien

Iz života Crkve
**Neka nada i nježnost Božića
unište našu ravnodušnost**

Isus Krist – početak, logos, smisao, sklad u osobi

Isus je, s jedne strane, objava čovjeka, ali isto tako i objava Boga. Objava je sadržaj i jezgra božićnoga i uskrsnoga otajstva. Bog na sebe uzima naš život, našu prolaznost, našu nemoć, krhkost. On postaje ranjiv. I ne čini on to radi sebe, nego radi nas.

fra Tomislav Pervan

Uzmemo li u ruke evanđelja, u Matejevu ćemo se na samome početku namjeriti na Isusovo rodoslovlje, gdje evanđelist nabraja 48 imena, 48 naraštaja koji su očekivali dolazak Mesije. Matej započinje silazno, od Abrahamova poziva i izabranja. Evanđelist Luka ide uzlaznim slijedom i nabraja više od 75 imena židovske i svjetske povijesti koja se slijeva i uvire preko Adama u Boga. I Ivan nam u svome evanđelju donosi svojevrsno „rodoslovlje“ Isusa Krista. Isus Krist je Božja vječna Riječ, Očev Sin. Grčki „Logos“! Čitajući tekstove pape Benedikta XVI., mogli smo se toliko puta susresti s tom riječju. Za Benedikta ta riječ tumači sve o odnosu između Boga i čovjeka, ali i svijeta. Pojam *logosa* javlja se u 6. stoljeću u grčkoga predsokratovca filozofa Heraklita koji se čudom čudio kako u svim mijenama (*panta rhei* sve teče, sve prolazi i nestaje, bila je njegova omiljena uzrečica) ostaje ipak nešto što sve drži na okupu. I on se sam pitao koji je to princip što sabire i okuplja sve (*logos* je zbirno počelo) u trajnoj mijeni vremena i nestanku života. Pronašao je riječ i princip *logos*.

Početak svega je Bog

Logos bi bio nešto kao smisao, prapočelo, nutarnji poredak, jedinstvo u množini, krajnja harmonija. Što želi reći Ivan u svome evanđelju? Otprilike da na početku svega stvorenoga, na početku svemira nije nered, kaos, neodređena masa, nego je sve uređeno, sve je složeno, sve je u savršenu skladu, harmoniji. Sve ima nutarnji poredak, u svemu je božanski um, zamisao. Početak svega nije *nešto*,

Fotografiju na naslovnici snimio Franjo Sušac

GLASNIK MIRA | Utemeljitelj i nakladnik: Informativni centar MIR Medugorje | Glavni urednik: Krešimir Šego | Lektor i korektor: Zdenka Leženić | Adresa: Glasnik mira, Gospin trg 1, 88266 Medugorje, BiH | Tel.: 00 387 36 650 200; 653 327 | Faks: 00 387 36 651 300 | Služba pretplate: 00 387 36 653 342 | E-mail: glasnikmira@medjugorje.hr | Internet: www.medjugorje.hr
Grafičko oblikovanje: Shift, Mostar | Tisak: Fram-Ziral, Mostar | List je prijavljen kod Ministarstva prosvjete, znanosti, kulture i športa Hercegovačko-neretvanske županije pod brojem R-05-05-42-2175-86/06 od 12. siječnja 2006. | Godišnja pretplata (12 brojeva): Hrvatska 120 HRK, BiH 30 KM, europske zemlje 30 €, Švicarska 50 CHF, USA i Kanada 42 €, Južna Amerika 48 €, Australija 51 €

UPLATA PRETPLATE: Iz BiH u KM: Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: Unicredit Bank, Žiroračun broj 33 8120 2 20114 5352 | **Iz Hrvatske u HRK:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Adresa: Gospin trg 1, 88266 Medugorje, Bosna i Hercegovina, Naziv banke: Splitska banka/Societe Generale Group, Broj računa: 2330003-1152749911, IBAN: HR3923300031152749911, SWIFT SB: SOGEHR22 | **Iz Njemačke u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300 | **Iz Švicarske u CHF:** Katholische Kroatenmission, Postfach 9057, 8036 Zürich. Naziv banke: UBS AG Zürich - Wiedikon (0270/00), Kontonummer: 805418.40A (za Glasnik mira), IBAN : CH63 0027 0270 8054 1840 A, BIC: UBSWCHZH80A, UBS Postkonto Nr: 80-2-2 | **Iz svih europskih zemalja u eurima:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. Čitluk, Gospin trg 1, 88266 Medugorje. Naziv banke: LIGA BANK EG, Kontonummer: 2155044 (za Glasnik mira), BLZ : 75090300, BIC: GENODEF1M05, IBAN: DE88750903000002155044 | **Za sve valute iz drugih zemalja:** Informativni centar MIR Medugorje d.o.o. - Glasnik mira. Naziv banke: UniCredit Bank, SWIFT: UNCRBA 22, IBAN: BA 39 3380 6048 0281 0221

Draga djeco!

Nosim vam Kralja mira da vam On da svoj mir. Vi, dječice, molite, molite, molite. Plod molitve vidjet će se na licima ljudi koji su se odlučili za Boga i njegovo kraljevstvo. Ja sa svojim sinom Isusom sve vas blagoslivljam blagoslovom mira. Hvala vam što ste se odazvali momu pozivu.

25. prosinca 2013.

► nekakva kozmička energija, nego sam Bog; njegovo božansko biće počelo je svih stvari. Latinski jezik ima i pojmovno osjetnu razliku. Naime, za početak ima riječi *initium* i *principium*. Nigdje se u biblijskim spisima ne rabi riječ *initium* za početak, nego uvijek *principium*, početak, počelo, temelj svega: Bog kao početak i počelo svega. Stoga postoji i život u svijetu, svjetlo, koje ništa ne može ugušiti, utnuti, svjetlo koje sve ljude prosvjetljuje. Za Budu se veli da je *prosvjetljen, probuđen, osviješten* dok za Isusa u Vjeronju ispovijedamo da je *Svjetlo od Svjetla, pravi Bog od pravoga Boga*. Dakle, ne *prosvjetljen*, nego samo iskonsko Svjetlo.

I nadalje veli Ivan u svome Proslavu: Upravo je taj *Logos* postao *tijelom i među nama podignuo svoj šator*, svoje obitavalište. Ne veli se *postao je čovjekom*, nego *tijelom*. U biblijskom poimanju *tijelo* se odnosi na čovjeka pojedina u svoj njegovoj krhkosti, ranjivosti, prolaznosti, dok čovjek može biti i apstraktan pojam, svaki čovjek. Ovo naše ljudsko tijelo postaje, biva medijem u kojem postaje vidljiv taj *Logos*, stvarateljska Ljubav Božja. To počelo, taj princip, koji drži sve na okupu, koji sve ujedinjuje, prosvjetljuje, svemu daje smisao i razumnost. U tom Isusu – Riječi postalaj Tijelom – promatramo čudo nad čudima u samome Bogu. Božja nam poruka ne dolazi kao *mysterium tremendum*, kao tajna pred kojom drščemo i tresemo se, nego je tijelo po sebi poruka – tijelo kao Božja „posjetnica“ i objava u svijetu. Bog stupa na tjelesan način u svijet. Na Isusu se jasno iščitava tko je Bog i kakav je naš Bog. On je Život i Svjetlo. U Isusu i na Isusovu licu iščitavamo što znači biti čovjek, kako to biva postati i biti čovjekom. U njegovu životu i smrti postaje nam jasno što Bog s nama namjerava.

Naš Bog je Bog koji ljubi zemlju i čovjeka

Međutim, ljudi to ne žele. Govoreći rječnikom vjere, oni bi htjeli ostati u grijehu. Tama ne prihvaća svjetlo, *k svojima dođe, njegovi ga ne primiše*, veli zaključno, kao u baladi, sv.

Ivan. Sve ono nečovječno, zlo, pokvareno u čovjeku ima svoj korijen i ishodište u čovjekovu uskraćivanju Bogu. Čovjekova uskraćivanja Bogu jest njegov promašaj, u konačnici i grijeh. Čovjek ne želi da Bog bude Bog, on sam želi „bogovati“, biti svemoćan, a zapravo smo obična prašina na rubu svemira (*pulvis et cinis*, rekli bi Rimljani). Želimo biti vječni, a trajemo zapravo samo nekoliko udisaja i nema nas.

Bog za nas postaje malenim, prašinom, smrtnim bićem, da bi nam zauvijek bilo jasno da smo svi mi samo to *od zemlje uzeti* i ništa više. Čovjek je samo onda čovjek kada je svjestan i zna do koje je mjere na rubu, suvišan, prolazan, da ga sutra *ne pamti ni mjesta njegovo*. To istodobno čini naš život dragocjenim. Nismo morali biti, ali nas je On htio. Svačiji je život jedinstven, jedincat. To je sreća prolaznosti. Bog to potvrđuje postajući jednim od nas. *Onima koji ga primiše podari moć da postanu djeca Božja!* U svojoj prolaznosti imajmo i tu svijest da smo djeca Božja! A mi u pravilu redovito mislimo sitno i loše o sebi! Biti dijete Božje, biti brat i sestra Isusa iz Betlehema najveće je odličje svakom čovjeku.

Isus je, s jedne strane, objava čovjeka, ali isto tako i objava Boga. Objava je sadržaj i jezgra božićnoga i uskrsnoga otajstva. Bog na sebe uzima naš život, našu prolaznost, našu nemoć, krhkost. On postaje ranjiv. I ne čini On to radi sebe, nego radi nas. Tražeći nas, lišava se svoga božanstva, slave i veličine, postaje manjim od najmanjega, u Djetetu iz Betlehema. Živi našim životom i želi da ga pronađemo upravo tamo gdje smo svi mi. Spušta se u naše obličje da bi nam uzeo strah pred Bogom i sudom. Naš Bog nije više Bog onostranosti, Bog moći i sile, nedostupne slave, nego je to Bog koji ljubi zemlju i čovjeka.

U Djetetu iz Betlehema čovječanstvu sjaje milost i istina

Ivan u svome evanđelju promatra Isusa očima vjere. I što je vidio okom vjere? *Slavu*

Jedinorođenoga, Božjega Sina, puna milosti i istine! Naš Bog ruši sve čovjekove slike o Bogu, sav trijumfalizam koji imamo u poganskim slikama i predodžbama o Bogu ili bogovima. U Djetetu iz Betlehema sja čovječanstvu *milost i istina*. Te se dvije riječi

provlače kroz cijelu Bibliju. *Milost* kao ljubavnost, dražest, naklonost, opčinjenost (grč. *charis* od toga su danas popularne karizme, ali i svakodnevna riječ *šarm*, preko francuskoga). To je naš Bog: sama dražest, Božja opčinjenost čovjekom! A istina

je ono na što se može svatko od nas osloniti, pouzdati. To je Božja vjernost (hebrejski *emuna* – vjera!). Mi smo vrijedni Božje ljubavi, naklonosti, dražesti. I to je ono što iščitavamo iz radosne poruke i na božićnoj ponoćnoj Misi, kada se čita Lukino izvješće o Isusovu rođenju, i na dnevnoj Misi kada se čita Ivanov Proslav. Tu iščitavamo slovicu (iliti gramatiku) našega Boga, njegove objave, njegovu „komunikaciju“ s čovjekom. Čovječnost, smrtnost kao nužna protežnica u životu Božjega Sina – Gospodina Isusa Krista. Betlehemska špilja i križ na Golgoti presvođeni su i „uobrućeni“ u velikom luku. Sve se stapa u veliko jedinstvo i krajnju sintezu.

Predivno je to izrazio teolog Rahner u svojoj božićnoj meditaciji: „Kad u vjeri, u odlučnoj trijeznoj i nadasve odvažnoj vjeri velimo: Božić je, onda kažemo: Zbio se u svijetu i mome životu događaj koji je sve ono što mi nazivamo svijetom ili svojim životom nas kroz promijenio, preobrazio... Gospodin je tu. Gospodin stvorenja i moga života. Ne promatra on više iz svoje vječnosti trajnu mijenu moga mijenama zahvaćena života... Vječni je postao vrijeme, Sin je postao čovjekom, vječni um svijeta, sveobuhvatna smislenost cjelokupne stvarnosti postala je tijelom. Time je preobraženo vrijeme i sve čovjekovo. Time što je Bog sami postao čovjekom. Ne time što bi prestao biti On sam, sama vječna Božja Riječ u svojoj slavi i neizrecivu blaženstvu. Ali je on zbiljski postao čovjekom. I sad se Njega samoga tiče ovaj svijet i njegova sudbina. I sad taj svijet nije samo Njegovo djelo, nego je dio Njega samoga. I odsada ne promatra On izvana njegov tijek, odsada je On sam u njemu, odsada se i On osjeća kako se mi osobno osjećamo. Uбудuće će i Njega zadesiti naša sudbina, naša zemaljska radost, naše vlastito jadikovanje. Uбудuće Boga ne trebamo tražiti u beskonačnostima svemira, u kojima se besputno gube naš duh i naše srce; odsada je On sam na ovoj našoj zemlji, na kojoj mu nije ništa bolje nego i nama, na kojoj mu nije pao u dio nikakav posebni propis ili uredba, nego sudbina svih nas: glad, neprijateljstvo, smrtna borba i bijedno umiranje. Najnevjerovatnija je istina: Božja bezgraničnost uzela je ljudsku ograničenost, Božje blaženstvo smrtnu žalost zemlje, život je uzeo u sebe smrt! Ali samo ona – ono tamno svjetlo vjere – obasjava naše noći, samo ona stvara sve te noći!“

Sljediti Isusa

Na svršetku jedne i početku nove godine vrijedi uvijek iznova se pitati kamo to plovi moj (naš) životni brod. Tko je u njemu

Bog za nas postaje malenim, prašinom, smrtnim bićem, da bi nam zauvijek bilo jasno da smo svi mi samo od zemlje uzeti i ništa više. Čovjek je samo onda čovjek kada je svjestan i zna do koje je mjere na rubu, suvišan, prolazan, da ga sutra ne pamti ni mjesto njegovo. To istodobno čini naš život dragocjenim. Nismo morali biti, ali nas je On htio.

za kormilom? Veliki danski filozof i vjernik Kierkegaard, koji je kritizirao Crkvu svojega vremena, folklorne i običajne kršćane, jednom se zgodom ovako izrazio: „Čini se kao da se nalazimo na brodu komu je za kormilom brodski kuhar. I ono što kapeitan na brodu preko razglaša oglašava nije maršruta kojom brod plovi ili treba ploviti, nego što ćemo sutra jesti, sutrašnji jelovnik.“ Kao da je imao pred očima i ovo naše današnje stanje i prilike. Nije bitno kamo plovimo, idemo, koji je cilj i smisao života, i naših životnih dana, pa ni u novoj godini, nego je, čini se, bitno što nam nudi *glamour* (negdje je u korijenu *clamor* – vika, galama, dreka), moda, jelo, zabava, seksualni razvrat... A tko se još pita i koga zanima pitanja o smislu, Bogu i budućnosti, pitanja života i vjere?

Za nas je istodobno najbolja božićna kateheza: Tko želi sljediti Isusa – mislit će što Isus misli, radit će što on radi, činit će što Isus čini; započinjat će biti čovjek i buditi čovječnost i čovječje osjećaje, dobre „vibracije“ u onima koje susreće kako je to činio Isus u svome životu, a i danas po Duhu u svetcima. I tako ćemo – udvoje i usrećeni – osjećati i slutiti kakav to mora biti Onaj iz koga dolazimo, koji nas je stvorio, za koga živimo i koji nas u vječnosti očekuje. *Radi nas ljudi i naše spasenja sišao je s Neba...*

Božićna poruka mira

Uz slavljenje Božića svake se godine nezaobilazno veže govor o miru. U svojim prigodnim riječima svjetski lideri pozivaju zaraćene strane na prekid oružanih sukoba i sklapanje primirja, crkveni prvaci u propovijedima potiču vjernike da mole za ugrožen mir i za žrtve nemira i ratova, a običnim vjernicima mir je u samu vrhu želja što ih sadrže njihove čestitke.

fra Ivan Dugandžić

Božić – blagdan mira

Polazeći od toga da se Božić s pravom može nazvati blagdanom mira, ne zaboravljamo, dakako, činjenicu da svi ne misle isto dok govore o miru.

I možda upravo ta činjenica najbolje objašnjava zašto ta lavina poziva, poticaja, lijepih želja za ostvarenje mira, što se svake godine pokrene za Božić, ne urodi većim plodom. Zašto je mir više želja nego stvarnost? Zašto je još uvijek daleko ostvarenje prorokova mesijanskoga predviđanja da će doći dan kada *ne će više narod dizati mača protiv naroda nit se više učiti ratovanju* (Iz 2,4)?

Svi su svjetski mediji prenijeli da je papa Franjo svoju prvu božićnu poruku posvetio miru. S malo riječi rekao je puno. Spomenuo je najbolnija svjetska žarišta nemira, ali nije pozivao svjetske političare da se više zauzmu za mir, nego je govorio svakomu čovjeku, pojedincu. Podsjetio je da je Bog izvor mira, a svaki je čovjek pozvan da bude mirotvorac, što se najbolje ostvaruje molitvom za mir. Nije krio ni svoje zadovoljstvo što se kršćanskoj molitvi za mir u svijetu pridružuju i vjernici drugih vjera.

Zanimljivo je da je u istome duhu izrečena i ovogodišnja Gospina poruka na Božić. I u njoj je u središtu mir kao dar od Boga i čovjek pojedinac koji ga treba izmoliti i svojim životom svjedočiti. Kao i nekoliko prijašnjih godina, mali je Isus nazvan *Kraljem mira*, a vjernici su pozvani da mole i u molitvi prime mir kao Njegov blagoslov. A sve je popraćeno obećanjem: „Plod molitve vidjet će se na licima ljudi koji su se odlučili za Boga i njegovo kraljevstvo.“ Riječi pape Franje, kao i riječi ove poruke, upućuju nas na to da je mir duboka biblijska stvarnost o kojoj uvijek iznova treba razmišljati i tražiti nadahnuće za njezino ostvarenje. Na to nas upućuju i novozavjetni tekstovi koji upravo tako govore o Isusovu rođenju.

Isus – Knez mironosni

Opisujući Isusovo rođenje u Betlehemu, Luka ga teološki tumači kao ispunjenje obećanja proroka Izaije o rođenju djeteta koje će biti nositelj i jamac mira za sve ljude. Poruku Isusova rođenja evanđelist je ogrnuo u ruho svečana klicanja vojske anđela nad tim čudesnim događajem: *Slava Bogu na visini i na zemlji mir ljudima koje ljubi*. (Lk 2, 14) Tu kratku rečenicu treba čitati kao podsjećanje na Izaijine riječi izrečene u trenutku poniženosti naroda pod tuđinskom vlašću, koje su tada značile veliko svjetlo u tami. Tim riječima prorok unaprijed slavi rođenje mesijanskoga djeteta kao jamstvo slobode i mira: *Jer, dijete nam se rodilo, sina dobismo; na plećima mu je vlast. Ime mu je: Savjetnik divni, Bog silni, Otac vječni, Knez mironosni*. (Iz 9, 5)

Iako Izaija želi da se njegovo obećanje neposredno shvati kao izraz Božje vjernosti njegovu *Savezu mira* (Iz 54, 10) sa svojim izabranim narodom, ono nadilazi granice izraelskoga naroda i smjera na sve narode i opći mir u svijetu, što je tema njegove knjige od početka do kraja. (Usp. Iz 2, 2-4) Poslanica Efežanima slavi upravo taj mir što ga je Krist uspostavio između Izraela i poganskih naroda tvoreći od njih nov Božji narod, Crkvu. Štoviše, Krist je time zaslužio da bude nazvan mirom u osobi: *On je, naime, naš jedini mir, on koji od obadvaju narod učini jedan tim što pregradu koja ih je rastavljala – neprijateljstvo – sruši u svome tijelu... , da od dvaju naroda stvori, u sebi, jednoga novog čovjeka, tvoreći mir*. (Ef 2, 14sl.)

Mir kao dar i zadatak

U uvodu Pavlovih poslanica redovito dolazi pozdrav u kojem, uz *milost*, kao sadržaj pozdrava dolazi i *mir*. U nastavku pozdrava kaže se i tko je izvor, odnosno posrednik toga mira: *Milost vam i mir od Boga, Oca našega i Gospodina Isusa Krista*. (Rim 1, 7) Ako se gleda statistički, pojam *mir* relativno je čest u Pavlovim poslanicama. No, ako malo publi-

že pogledamo ta mjesta, vrlo ćemo lako uočiti da najveći dio njih otpada upravo na pozdrav koji Pavao na početku svojih poslanica šalje dotičnim zajednicama kojima se obraća ili pak na završetak tih poslanica koje redovito imaju oblik neke ustaljene formule. (Rim 15, 33; 16, 20; 2 Kor 13, 11; Gal 6, 16; Ef 6, 23)

Što se iz toga može zaključiti? Ponajprije je očito da Pavao *mir* shvaća kao Božji dar, a on kao apostol izražava želju i nadu da zajednica taj dar prepoznaje i čuva. Zato su ti pozdravi puno više od običnih ljudskih želja ili izljeva osjećaja. Nije isključeno da se Pavao naslanja na stariju predaju pracrkve u kojoj su već bili ustaljeni takvi pozdravi. Možda je mjesto njihova nastanka i prakticiranja bila baš liturgija ranokršćanskih zajednica. Osim toga, može se također reći da *mir* Pavlu nije teološka tema o kojoj bi on raspravljao – on je Božji dar koji se nekome može željeti i u molitvi ga čuvati.

Bog – izvor mira

U Pavlovoj teologiji Bog je snažno istaknut kao izvor mira koji Pavao želi svojim zajednicama. To je najjače izraženo u Poslanici Rimljanima. Završetak petnaestoga poglavlja, kojim je, prema mišljenju mnogih tumača, prvotno ta poslanica završavala, glasi: *Bog mira sa svima vama! Amen*. (Rim 15, 33) Teološka težina izraza *Bog mira* otkriva nam se tek u kontekstu cijeloga poglavlja u kojem Pavao prethodno još govori o *Bogu postoja-*

nosti i utjehe (15, 5) te *Bogu nade* (15, 13).

Svi ti izrazi stoje u kontekstu Pavlova govora o *jakima i slabima* u rimskoj zajednici i njegova pokušaja da se u zajednici ostvari jedinstvo. Za Pavla jedinstvo u zajednici nikada ne ovisi samo o čisto ljudskim čimbenicima, nego je to duboka teološka stvarnost i zato poljuljano jedinstvo Pavao ne pokušava uspostaviti ljudskim razlozima, nego uvijek podsjeća na početke i izvor toga jedinstva koje se temelji na istoj misli (Rim 12, 16; Fil 2, 2) i na složnu djelovanju (2 Kor 13, 11), a kršćanima je to omogućeno jer oni provode život u *Kristu* (Fil 2, 5). Zato Pavao u svom obraćanju jakim i slabima u Rimu i pozivu na jedinstvo želi uvjeriti da je njegova nada utemeljena u *Bogu nade* te istodobno prelazi na molitvu za njih: *A Bog nade napunio vas svakom radošću i mirom u vjeri da izobilujete u nadi snagom Duha Svetoga*. (Rim 15, 13)

Bog nade na drugom je mjestu nazvan *Bog ljubavi i mira*. (2 Kor 13, 11) Samo on može zajednicu ispuniti darovima Duha Svetoga, *mirom i radošću*. (Rim 14, 17; usp. Gal 5, 22) Zato je Pavlova završna želja i utemeljena i opravdana: *Bog mira sa svima vama! Amen*. (Rim 15, 33) Ako je Bog mira s njima, onda će plodovi toga zajedništva biti mir i radost u Gospodinu. Na kraju 16. poglavlja, koje je možda poslije dodano, Pavao svoj završni blagoslov pretvara u eshatološko obećanje puno smirene sigurnosti: *Bog mira*

satrt će ubrzo Sotonu pod vašim nogama. Milost Gospodina Isusa s vama. (Rim 16, 20)

U Kristu ostvaren mir

U svome pozdravu Pavao svaki put, uz Boga Oca koji je izvor mira, spominje i *Gospodina Isusa Krista*. Isus Krist je posrednik mira koji dolazi od Boga, on je mjesto na kojem taj mir postaje stvarnost svakoga čovjeka. Slaveći riječima liturgijskoga hvalospjeva Kristov križ kao pomirilište (usp. Rim 3, 25), Pavao kaže da se Bogu svidjelo *po njemu – uspostavivši mir krvlju križa njegova – izmiriti sa sobom sve, bilo na zemlji, bilo na nebesima* (Kol 1, 20) podsjećajući istodobno Kološane, koji su se obratili s poganstva, kako njih *nekoć po zlim djelima udaljene i neprijateljski raspoložene sada u ljudskom tijelu Kristovu, po smrti sa sobom izmiri da vas k sebi privede svete, bez mane i besprigovorne* (Kol 1, 21sl.).

To izmirenje svega u Kristu Pavao vidi kao događaj kozmičkih razmjera koji on tumači kao *ново stvorenje u Kristu*. U tome on, dakako, vidi i sebe i svoje obraćenje koje shvaća kao apostolski poziv da taj događaj razglasi po svem svijetu: *A sve je od Boga koji nas sa sobom pomiri po Kristu i povjeri nam službu pomirenja. Jer Bog je u Kristu svijet sa sobom pomirio ne ubrajajući im opačina njihovih i polažući u nas riječ pomirenja. Kristovi smo dakle poslanici; Bog vas po nama nagošćuje. Umjesto Krista zaklinjemo: dajte, pomirite se s Bogom!* (2 Kor 5, 18-20)

Svi su svjetski mediji prenijeli da je papa Franjo svoju prvu božićnu poruku posvetio miru. S malo riječi rekao je puno. Spomenuo je najbolnija svjetska žarišta nemira, ali nije pozivao svjetske političare da se više zauzmu za mir, nego je govorio svakomu čovjeku, pojedincu. Podsjetio je da je Bog izvor mira, a svaki je čovjek pozvan da bude mirotvorac, što se najbolje ostvaruje molitvom za mir.

Ta ista misao odzvanja i u Poslanici Efežanima, s tom razlikom što je taj horizont ovdje dobio izrazito eklezijalne crte govorom o uklanjanju pregrade koja je dijelila Židove, kao izabran Božji narod, i pogane. Tu Isus Krist nije više samo mjesto mira, nego je izravno nazvan mirom: *Doista, on je mir naš, on koji od dvoga učini jedno: pregradu razdvojnici, neprijateljstvo razori u svome tijelu. Zakon zapovijedi s propisima obeskrjepi da u sebi, uspostavljajući mir, od dvojice sazda jednoga novog čovjeka te obojicu u jednome Tijelu izmiri s Bogom po križu, ubivši u sebi neprijateljstvo*. (Ef 2, 14-16)

Mir, koji je već sad prisutan u Pavlovim zajednicama, predstavlja bitan element kraljevstva Božjega: *Ta kraljevstvo Božje nije jelo ili piće, nego pravednost, mir i radost u Duhu Svetome*. (Rim 14, 17) On se očituje ne samo u jedinstvu zajednice nego i u sretnu bračnome zajedništvu muža i žene. (1 Kor 7, 15) Ali, mir može biti ugrožen na svim razinama pa zato uvijek ostaje aktualan apostolov poziv kršćanima: *Podnosite jedni druge u ljubavi; trudite se sačuvati jedinstvo Duha svezom mira*. (Ef 4, 3) To isto vrijedi i za predstojnike kršćanskih zajednica: *Teži za pravednošću, vjerom, ljubavlju, mirom sa svima koji iz čista srca prizivlju Gospodina*. (2 Tim 2, 22) Sve nam to otkriva da je mir duboka spasenjska stvarnost koja trajno ostaje dar vjernicima i zadatak da ga čuvaju i ostvaruju zajedno s drugima.

Kako moliti za nutarnje iscjeljenje

Život koji posjedujemo, živimo i uživamo čudesan je dar Božji. Čudesno je to biće zvano čovjek. On je onaj dragocjeni biser, velika i neprocjenjiva vrijednost, kruna svega što je stvoreno na ovoj Zemlji. Svaki čovjek posjeduje razum i slobodnu volju, svijest i savjest, besmrtnu dušu i posvetnu milost. To su uzvišeni darovi po kojima smo slika Božja...

fra Petar Ljubičić

Čovjek je čudesno biće

Nitko od nas ovdje nije slučajno... Od vječnosti smo u promišljanju Božjem. Vječnom smo ljubavlju ljubljani. Vječan i dobar Bog, koji nas je u život pozvao, ima s nama velik plan. Pitanje je samo jesmo li otkrili plan koji Bog ima s nama...

Jesmo li u stanju povjerovati da je Bogu moguće izvoditi čudesne stvari u svakom srcu koje mu se posve otvori i neopozivo daruje?

Psalmist pjeva: „Što je čovjek da ga se spominješ. Ti ga učini malo manjim od anđela, slavom i čašću njega okruni!“ (Ps 8)

Čini se da je čitav život potrebno učiti da je naš život sastavljen od radosnih trenutaka pobjede i bolnih trenutaka poraza, od svjetla i sjena. I da se u njemu stalno mijesaju ljubav i mržnja, radost i žalost, sreća i nesreća. Napasti i strasti, slabosti i različite nevolje, tjeskobe i bolesti, praznina i dosada potresaju lađicom našega života.

Grieh je najstrašnija oluja koja može zahvatiti slabašnu lađicu života. Malo tko u svome životu nije iskusio teške dane, tmurne i duge noći. Poneki su nam životni trenutci tako gorki da ih odmah prepuštamo zaboravu. Neki su nam trenutci tako dragi i usrećujući da bismo poželjeli da potraju vječno.

Kriza je znak našega vremena

Mnogi se tuže da je ovo vrijeme više krizno nego sjajno... Imaju pravo! Ozbiljna kriza danas potresa sva životna područja. No, kriza nije isto što i propast, ona je samo poziv da se preispitamo, da se zamislimo nad svojim životom i da se odlučimo poći drugim, sigurnijim, pravim putem.

Svi se slažemo u tome da čovjek nikada nije bio nesigurniji i tjeskobniji, zabrinutiji i nezadovoljniji, grješniji i bolesniji, nikada nije bio u većoj nevolji i mucu nego što je danas...

Svatko je manje-više iskusio to da mu grijeh ne može donijeti sreću. Da se zapravo grijehom nikada nije mogla kupiti sreća...

Danas mnogi gladuju u duhovnom pogledu! Istina, imaju svega, ali unatoč tomu gladuju. Sve posjeduju, a ipak se tuže i jadikuju nad ovim životom. Traže nešto više za čim

njihovo srce čezne: traže mir i istinsku radost, duhovno zadovoljstvo i životnu sreću... Svi smo manje-više svjesni činjenice da nema života bez poteškoća. Nikad ga nije bilo niti će biti. Kad je tomu tako, naša nam je muka upola manja i život se lakše proživljava.

Svi se ponekad osjećamo ugroženima i opterećenima različitim krivnjama i duševnim ranama. Rane duše posljedica su istočnoga grijeha, osobnih grijeha i grijeha drugih ljudi. Postali smo nemoćni, strah nas je i često smo potišteni.

Svjedoci smo da postoje duhovne negativne sile koje čovjeka napadaju, koje ga priječe u vjeri i njezinu istinskome življenju. Te se smetnje otklanjaju molitvom i živom vjerom.

Ako čovjek traži pomoć na krivim mjestima, može se dogoditi da se zle sile uvuku u njegovu nutrinu i tako mu zagorčavaju život.

Čuvajmo se okultnoga

Mnogi nisu ni svjesni u kakvu opasnost upadaju i sebi stvaraju neprilike svi oni koji čitaju okultnu literaturu i horoskope ili odlaze raznim iscjeliteljima, bioenergetičarima, reiki majstorima. Poneki traže rješenje svojih problema odlazeći vračarama i vračarima. I kad se nešto dobra dogodi, poneki misle da su im pomogli oni kod kojih su bili. No, varaju se. Onaj tko se bavi okultnim, ne može nikomu pomoći. Dokazano je da 40 % bolesnih ozdravi ne djelovanjem lijeka, nego povjerenjem u liječnika. Čuvajmo se svega okultnoga.

Poneki se tuže da zapadaju u bezvoljnost i besciljnost života, imaju napasti na samoubojstvo, neprestano osjećaju nemir, more u snovima, čuju prisilne glasove, moraju prisilno činiti neka djela, počinju mrziti druge i sebe, ne mogu moliti, hvata ih strah, ne mogu raditi, imaju čak i fizičke smetnje, osjećaju kao da je netko drugi u njima... To su sve simptomi negativnih sila koje čovjeka napadaju. Zato je potrebno moliti za pomoć i oslobođenje.

Ako je netko tražio pomoć kod vračara ili vračare, dopuštao da mu netko čita budućnost iz dlana ili iz karata, gatao na bilo koji način ili se bavio spiritizmom, zazivao du-

hove ili bio nazočan na spiritističkim seansama, morao bi sve to iskreno pred svećenikom u ispovijedi priznati i odlučno se odreći svega, svake okultne prakse. Svećenik će nad njim moliti molitve otklinjanja. Okultna praksa je razorna i štetna za čovjekovu psihu i duh. Posljedice mogu biti teške i neizlječive bolesti. Potrebno je što prije odreći se toga zla i odlučiti se za Isusa Krista.

U čovjeku razlikujemo tri područja: tijelo, psihu i duh. Tijelo liječi medicina, psihu psihijatrija, a duh vjera, molitva!

Posebice je važno razlikovati područje psihe i duha, odnosno kompetencije psihijatra i svećenika. Praksa pokazuje da se psihijatrija ne snalazi u slučajevima kada je u pitanju duh, da ne nalazi nikakvo oštećenje. Ako ga i registrira, liječenje nije uspješno. U tom slučaju svećenik vjerom i molitvom uspješno otklanja smetnju. Poželjno je da svećenik i psihijatar surađuju. (Usp. Tomislav Ivančić, *Susret sa živim Bogom*, str. 147. – 148.)

Ponajprije, potrebno je znati da naše molitve često nisu uslišane i Božja obećanja nisu ispunjena jer između nas i Boga postoji nepremostiva zaprjeka. Ta zaprjeka je grijeh, kao i rana koju grijeh ostavlja. Nekada je to pitanje rana koje su nam drugi nanijeli. Tek kada otklonimo te zaprjeka, Bog nas može uslišati. Bitno je ponizno priznati grijeh, iskreno se za njih pokajati i žarko moliti Isusa da iscijeli svaku ranu koju nam je nanio grijeh ili netko drugi. Osim toga, potrebno je moliti Isusa da iscijeli i svaku ranu koju smo drugima nanijeli.

Ne zaboravimo moliti da Isus ozdravi i iscijeli sve rane i oprostí sve grijeha koje smo naslijedili od svojih predaka.

Ako te tko kori, ili ako ti koga koriš, pa i ako to činiš iza njegovih leđa, ostaje rana i u tvojoj i u njegovoj duši i u podsvijesti. Jaz, mržnja, odbojnost, nepodnošljivost protežu se naraštajima.

Jedna od najvećih zaprjeka u kršćanskom životu jest nedostatak praštanja, mržnja i nepomirljivost. Manjak ljubavi. Ako ne opraštamo, razaramo sami sebe u duhovnome, duševnome i tjelesnome smislu. Izostanak praštanja uistinu je bič koji razdire osobe, obitelji, brakove i društvo. Praštanje je ljubav, krjepost koja stvara podlogu kako bismo mogli dobiti oprostjenje od Boga. Praštanje je ključ našega istinskog odnosa prema Bogu, prema bližnjemu i prema sebi samome.

Poput Isusa, koji je uzor praštanja, i mi moramo bezuvjetno od srca svima oprostiti. Tako življeno praštanje ima oslobađajuće učinke: oslobađa od svih neprijateljskih osjećaja, izvor je duhovna, duševna i tjelesna zdravlja.

Isus Krist je najbolji božanski liječnik

Da bismo mogli moliti za nutarnje iscjeljenje, potrebno je čvrsto vjerovati u Isusa Krista.

Isus Krist je svojom smrću i uskrsnućem pobijedio sve zle sile, „sve vlasti ovoga svijeta“. Uostalom, Isus je došao razoriti đavolska djela. (Usp. 1 Iv 3, 8) Ne moramo se bojati nikakve sile tame. Samo čvrsto vjerujemo u Isusa. Otkrijmo mu svoje rane i predajmo ih s povjerenjem: Isuse, ako hoćeš, možeš me ozdraviti i u duši i u tijelu. Isuse, smiluj se meni. Smiluj se svima koji te sada mole. Pogledaj moje rane! Iscijeli ih i svoga mi Duha podaj!

Isus Krist je naš božanski spasitelj, jedini otkupitelj i najbolji liječnik. Poslao ga je Otac nebeski da nam pomogne, da nam oprostí naše grijeha, da nas tako oslobodi od Zloga, da nas iscijeli, otkupi i spasi. On je rekao: „Ako dvojica od vas na zemlji jednostavno zamole što mu drago, dobit će od moga Oca nebeskoga. Jer, gdje su dvojica ili trojica sabrana u moje ime, tu sam ja među njima!“ (Mt 18, 19-20)

Naš nebeski Otac zna što nam treba i prije nego ga zamolimo. On želi da svi koji k njemu dolaze u njega vjeruju i po njegovoj volji žive. Vjerujemo da je Isus Krist za naše grijeha umro na križu i tako Bogu dao zadovoljštinu za njih.

U Djelima apostolskim čitamo: „Nema spasenja ni u komu drugomu, jer pod nebom nema drugoga imena koje je dano ljudima po kojem treba da budemo spaseni!“ (Dj 4, 12)

Bitno je u molitvi uvijek tražiti volju Božju i kraljevstvo nebesko, tj. pravednost i istinu, dobrotu i ljubav, mir i milost. Potrebno je k njemu doći s potpunim pouzdanjem i životom vjerom. Tako činimo u molitvi.

Molitva nam pomaže otkriti sve rane koje nas bole i nemoći koje nas opterećuju. U potpunom ih povjerenju predajemo Isusu sa željom da nas snagom svoje milosti od svega oslobodi, izliječi i spasi.

Najprije je potrebno moliti Gospodina da nas iznutra prosvijetli kako bismo spoznali sve što nam smeta na putu do njega. Nađi pogodno mjesto, opusti se i saberi, i iskreno reci:

O vječno živi, Isuse! Evo me pred Tobom. Vjerujem u Tebe i ljubim Te iznad svega! Vjerujem da me čuješ, da me primaš ovakva kakav jesam i da me želiš i hoćeš ozdraviti. Znam da mi jedino Ti možeš pomoći. Imaj samilosti prema meni! Smiluj mi se! Pogledaj sve moje rane i sve što me opterećuje i ozdravi me! Reci samo jednu riječ i ozdravit će duša moja, tijelo moje, psiha moja! Isuse, žarko Te molim, dođi sada u moje srce i kraljuj u njemu kao moj jedini spasitelj i otkupitelj! Usrdno Te molim, dođi u moj život i oslobodi me od svih životnih ovisnosti!

Dođi, Isuse, i imaj samilosti sa mnom grješnikom i budi mi milosrdan. Operi me u svojoj Presvetoj Krvi i oslobodi od mojih grijeha! Sakrij me u svoje svete rane! Budi moja snaga i jakost! Vodi me sigurnim putem spasenja!

Milosrdni Isuse! Predajem Ti potpuno svoj život: prošlost, sadašnjost i budućnost.

Uzmi, Gospodine, sve što imam, kako bih mogao Tebi posve pripadati.

Uzmi sve moje slabosti i daj da iskusim spasenje i oslobođenje!

Od ovoga trenutka budi Ti gospodar i spasitelj moga života zauvijek!

Predajem se Tebi posve, da se volja Očeva na meni ispuni!

Spreman sam na sve što Bog od mene hoće i želi! Učvrsti me u vjeri!

Izlij svoga Duha na mene i na sve one za koje Te molim.

Vodi me putem koji mi je providnost dodijelila.

Učini me spremnim ovoga trenutka učiniti sve što od mene Otac nebeski očekuje!

Budi hvaljen i slavjen, Isuse, u svima koji Ti se predaju.

Proslavi ime svoga Oca u svakome od nas! Sve nas spasi!

Da bi Bog uslišio našu molitvu, potrebno je biti u stanju milosti, čista srca, imati čvrstu vjeru u sveprisutnoga i osobnoga Boga.

Snimio Franjo Sušac

Međugorje je snažno utjecalo na mene, a da to nisam ni osjećao

Fra Stanko Ćosić, župni vikar u međugorskoj župi, rođen je u Zagrebu, a odrastao i školovao se u Švicarskoj, gdje je jedno vrijeme i radio. U dvadesetoj godini odlučio se za redovnički i svećenički poziv. U srpnju 2013. proslavio je mladu Misu u Buhovu, rodnome mjestu svojih roditelja.

Priredio Krešo Šego

Vaši roditelji i Vi prošli ste životni put koji su prošle mnoge obitelji iz ovih krajeva. I otac i majka rođeni su u Buhovu, dvadesetak kilometara udaljeno od Međugorja. Kako to da ste rođeni u Zagrebu?

– Otac je iz silne želje za stvaranjem otišao u Zagreb tražeći bolje prilike za rad nego što ih je imao u rodnome mjestu. Početkom osamdesetih godina roditelji su stigli u Zagreb i kao podstanari počeli graditi život i nova prijateljstva. Uz velik trud i pomoć prijatelja izgradili su kuću u Dugom Selu i tu sam rođen.

Kad ste odselili u Švicarsku?

– Na dan mojega rođenja 1984. godine otac je otišao raditi u Švicarsku i to na tri mjeseca. Tako je išao nekoliko puta sve dok četiri godine kasnije nismo svi otišli živjeti u Zürich. Imao sam četiri godine kada smo stigli u mjesto moga odrastanja.

Prvi ste Hrvat iz Švicarske koji je pošao stazama sv. Franje. Kao vjernik odrastali ste u Hrvatskoj katoličkoj misiji u Zürichu. Koliko su hrvatski vjernici vezani uz svoju misiju i u kojem je smislu ona utjecala na to da se odlučite upravo za franjevački red?

– Hrvatska katolička misija u Zürichu je mjesto gdje se Hrvati mogu sastati i svoju domovinu učiniti prisutnom. Bitno je da svugdje na svijetu postoje takva mjesta gdje se narodni običaji njeguju kako bi se obradovala srca koja teže za svojom domovinom. A franjevci su sigurno utjecali na mene iako do zadnjega nisam znao kakvi su to ljudi i koja je njihova uloga u društvu.

U jednom ste svome svjedočanstvu kazali da ste često razmišljali o misionarskom pozivu. Možda je i to bio rezultat života u iseljeništvu?

– Vjerojatno jest. Čak mislim da imam sreću što nisam odrastao samo na jednome mje-

stu jer mi je to otvorilo vrata za cijeli svijet. Mogu se osjećati svugdje doma i još izvrsnije živjeti svoj poziv fratra koji je sigurno prepoznatljiv upravo po misionarstvu. Ali ništa nije slučajno, Bog priprema i vodi lanac života i kada ljudi hode krivudavim putima.

Nakon završene srednje škole počeli ste raditi. Kada ozbiljnije počinjete razmišljati o redovničkom pozivu?

– Međugorje je snažno utjecalo na mene, a da to nisam ni osjećao. Istina, moja je pokojna baka govorila da ću biti „njezin fratar“, ali sam to brzo smetnuo. Međutim, u prvoj godini kao radnik osjetio sam da me taj posao ne ispunjava i tako sam počeo razmišljati i tražiti. To je dovelo do pronalaska.

Nakon što ste dali otkaz u poduzeću, vraćate se u roditeljski dom u Buhovu. Kako su na tu odluku da napustite posao i zaputite se redovničkim životom reagirali Vaši roditelji? Kako su reagirali Vaši prijatelji u sredini koja i ne obiluje duhovnim zvanjima?

– Roditelji su to prihvatili s radošću. Majka je sa suzama izrazila svoju radost. A društvo i okolina nisu znali što bi točno o tome

mislili, niti su znali kamo ja to uopće idem. Za društvo u kojem sam živio redovnički ili svećenički poziv bio je nešto potpuno strano. Kao i meni. Ali i to je bio razlog mog uživanja jer sam osjetio da činim hrabar korak i napuštam sigurnost te krećem u nepoznato.

Što se događa nakon dolaska u Buhovo?

– Jedino što sam znao bilo je da moram doći u Međugorje. Bio sam siguran da će iz Međugorja sve početi. Istina, malo sam to radikalno zamišljao tako da sam bio spreman odmah krenuti u pustinju i tamo provesti život. Za to sam se i pripremio u glavi i sve što sam ponio bila je putovnica, presvlaka i boca vode nadajući se da ću ubrzo biti u Sahari. Međutim, dano mi je da shvatim kako sam previše brzoplet i nestrpljiv te da treba ići korak po korak.

Kao dijete i mladić ljetno ste s obitelji provodili u Buhovu i redovito zajedno dolazili u Međugorje. Što su za Vas značili ti dolasci Kraljici Mira?

– Mir. Doslovce mir. Ti su me dolasci punili mirom i tada je valjda Kraljica Mira u moje srce posadila sjeme koje je onda tijekom godina raslo.

Bio sam siguran da će iz Međugorja sve početi. Istina, malo sam to radikalno zamišljao tako da sam bio spreman odmah krenuti u pustinju i tamo provesti život. Za to sam se i pripremio u glavi i sve što sam ponio bila je putovnica, presvlaka i boca vode nadajući se da ću ubrzo biti u Sahari. Međutim, dano mi je da shvatim kako sam previše brzoplet i nestrpljiv te da treba ići korak po korak.

Foto: Dani

Što se događa tu večer u Međugorju kada konačno odlučujete kojim putem ići dalje u životu?

– Kao što sam rekao, previše sam hitio. Htio sam odmah biti misionar, pustinjač, čovjek Božji... Bio sam na večernjoj Misi i čekao ja-san odgovor, ali sve što sam dobio bila je tišina. Bog je šutio. Nakon nekoliko sati ipak sam u srcu osjetio da mogu tu tišinu prihvatiti i pomiriti se s tim da ne znam kamo dalje, ali se mogu pouzdati u istinu da Bog zna. Kao da mi je Bog govorio: „Kamo si požurio? Polako. Prepusti se meni.“ Vratio sam se kući u Buhovo i nakon nekoga vremena prijavio se u Hercegovačku franjevačku provinciju.

Uskoro postajete postulant. Kako dalje teče Vaša franjevačka formacija do svećeničkoga ređenja i mlade Mise koju ste ljetos proslavili u Buhovu?

– To je razdoblje koje još traje. Kad smo stigli u postulaturu, pokojni nam je fra Jozo Vasilj rekao: „Bog vas je prevario. Idealno vam je obećao, a neidealno ste dobili. Sada On s vama počinje vaš pojedinačni zadatak.“ Imao je pravo. Svi mi uz Boga stvaramo idealno u neidealnome. A franjevačka formacija? Još sam u vrtiću franjevačke škole, ali rastem uz braću i nadam se da ću krajem života završiti barem srednju.

Jeste li za vrijeme studija nastavili dolaziti u Međugorje i što su Vam u tom razdoblju značili međugorska crkva, Podbrdo i Križevac?

– Uvijek bi se s vremena na vrijeme pojavila želja i potreba otići u Međugorje. No, taj je Gospin poziv uvijek bio tih i nenametljiv tako da sam ga često i odbacio baveći se drugim poslovima koji nisu bili bitni. Međutim, ta me je Gospina nježnost još više privukla Međugorju.

U našu župu dolaze vjernici sa svih strana svijeta, mnoge susrećete u isповjedaonici. Što ih tako snažno vuče i što očekuju?

– Vuče ih Gospa. Oni sigurno očekuju neku vrstu vidljiva susreta s Bogom, ali ono što dobivaju puno je dublje od vidljiva susreta, dobivaju nešto što se događa u tišini, u središtu srca gdje obraćenje i počinje. Takav susret s Bogom puno snažnije djeluje na čovjeka da postane zreo kršćanin koji će voljeti svoje dužnosti i svoju svakodnevicu.

Marija Pavlović-Lunetti 1/9

Gospa se još uvijek ukazuje svakoga dana. Ja sam jedna od onih kojima se Gospa još uvijek ukazuje svakodnevno. Zovem se Marija i pozdravljam vas od svega srca. U Gospino ime, dobro došli u Međugorje. Želim vam govoriti o Gospinoj nazočnosti među nama svakoga dana. Mi duboko vjerujemo da je njezina nazočnost među nama neizmjeran dar koji ne možemo shvatiti.

Kaže se da Gospa uvijek dolazi u ključnim trenucima. Ovdje se predstavila imenom Kraljica Mira. Točno deset godina poslije, kada je počeo rat ovdje na našim prostorima, mi smo razumjeli zašto. Točno trećega dana ukazanja Gospa je plakala. Iza njezinih leđa bio je taman križ. Rekla je: „Mir, mir, mir, mir između čovjeka i Boga!“ Mnogo smo se puta pitali što znači ta poruka. Počeli smo pozivati sve ljude neka se pomiruju u obitelji, s osobama s kojima su u sukobu, jer je to Gospa tražila. Čuli smo mnoga svjedočanstva ljudi koji su bili u međusobnom sukobu, koji su se smirili i pomirili. Gospa se ipak nije zaustavila na tome. Hoće nešto više. Rekla je da se molitvom i postom mogu i ratovi ukloniti. To smo iskusili, napose kada je počeo rat ovdje na Balkanu. Dobro se sjećam svjedočanstva

Snimo Gebetsaktion Wien

splitskog nadbiskupa koji je rekao da kod nas ne će biti rata jer mi molimo, jer se držimo Gospinih poruka. Doista je bilo tako. Nadbiskup je otvorio svoju kapelicu za danonoćno klanjanje svima koji su htjeli moliti. Bogu hvala, u Splitu nije bilo ni mrtvih ni uništavanja. Vjerujem da je to zato što se molilo.

Gospa nas je pozvala da budemo molitva, da se obraćamo i svoje živote počnemo mijenjati od zla na dobro, da Boga stavimo na prvo mjesto u svom životu. Tko stavi Boga na prvo mjesto, ne može mrziti, može samo ljubiti, jer Bog je Ljubav.

Najprije je On nas ljubio

Uistinu, ti si jedini Gospodin. Dok nama vladaš, spasavaš nas, a dok mi tebi služimo, radimo na svome spasenju.

U čemu se očituje tvoje spasenje, Gospodine, i blagoslov nad tvojim pukom? Zar ne u tome što si nam zapovjedio da tebe ljubimo i da nas ti ljubiš?

Zato si, Gospodine, htio da se Sin tvoje desnice, čovjek koga si sebi izabrao, nazove Isus, to jest Spasitelj, jer će on spasiti svoj narod od grijeha njegovih i jer nema drugoga koji bi ga mogao spasiti.

On nas je učio da ga ljubimo, kad nas je prvi ljubio sve do smrti na križu. Svojom ljubavlju i žrtvom potiče nas da ga ljubimo, njega koji nas je ljubio sve do smrti.

Bjelodana je i očita činjenica: Ti si nas prvi ljubio da bismo mi tebe ljubili. Ali ne zato što bi bio potreban naše ljubavi, nego zato što mi bez tvoje ljubavi ne bismo mogli postići svrhu za koju si nas stvorio.

Zato si nekoć mnogo puta i na razne načine govorio ocima preko proroka, a u ovo posljednje vrijeme progovorio si nama po svome Sinu, svojoj Riječi, po kojoj su utvrđena nebesa i dahom usta njegovih sva sila njihova.

Govoreći po svome Sinu, htio si nam jasno poput sunca očitovati koliko i kako si nas ljubio, ti koji nisi poštedio ni svoga vlastitoga Sina, nego si ga žrtvovao za sve nas. A i on nas je ljubio i žrtvovao se za nas.

Gospodine, to je Riječ tvoja, upravljena nama, to je svemoćna Poruka. Tvoj je Sin kao odlučni pobjednik nad zabludama i slatki učitelj ljubavi sišao s kraljevskoga prijestolja dok je posvuda vladala tišina, to jest duboka zabluda.

Ti si nam govorio po Sinu – njegovim djelima i riječima, njegovim pogrdama, pljuvotinama, zaušnicama, križem i grobom. Svojom si nas ljubavlju sam pozivao i u nama budio ljubav prema sebi.

Bože, stvoritelju duša, znao si da se taj osje-

ćaj u dušama ljudskih sinova ne može iznuditi, nego da ga treba izazvati. Jer gdje je sila, tu nema slobode, a gdje nema slobode, tu nema ni pravde.

Htio si, dakle, da te ljubimo, jer se ne bismo mogli spasiti kad te ne bismo ljubili. A ne bismo te mogli ljubiti da nas ti nisi prvi ljubio. Dakle, Gospodine, kako reče Apostol tvoje ljubavi i kako to već istaknusmo, ti si nas prvi ljubio, ti prvi ljubiš sve svoje ljubitelje.

Nu, mi te ljubimo ljubavlju koju si nama ti usadio. A tvoja je ljubav dobrota tvoja, samo dobro i najviše dobro, Duh Sveti koji proizlazi od Oca i Sina. On od početka stvaranja lebdi nad vodama, to jest nad nestalnim dušama sinova ljudskih. On se svima nudi, sve k sebi privlači, kad nadahnjuje, podupire, pogubno otklanja, korisno provida, i kad ujedinjuje Boga s nama, a nas s Bogom.

Iz rasprave „Zrenje Boga“ opata Vilima iz samostana sv. Teodorika

Čovjek kojemu ništa više nije novo, mrtav je čovjek

S fra Slavkom Barbarićem ulazimo u novu godinu

Priredio fra Marinko Šakota

Nekim ljudima život ponekad postane dosadan, monoton, prazan pa čeznu za nečim novim, ljepšim, boljim i drukčijim. Jedni tu svoju čežnju nastoje utažiti putovanjima u zanimljiva mjesta, drugi kupuju nove stvari, treći se podvrgavaju promjeni izgleda itd.

Može li inzistiranje na novome biti štetno?

„Tko svoj mir i svoju sreću uvjetuje samo novim, jakim, zanimljivim doživljajima u obitelji, zajednici, poslu, školi i uopće u životu, on umara i sebe i druge. Tko od svoje supruge, svoga supruga, svoje djece ili svojih roditelja ili svoje škole i svoga svakodnevnog posla traži uvijek nove dokaze ljubavi, taj je sebi onemogućio život i pošao je putem uništenja i samouništenja. Stoga je mnogim ljudima život postao 'dosadan' pa izlazak iz

'dosade' traže jakim nadražajima koji ubijaju duh i dušu i zavode na putove sile i nasilja, ovisništva i svakovrsnog ropstva.“

Isti se problem može pojaviti na području duhovnosti.

„Velik problem za duhovni život, ako ne i njegovu smrt, doživljava čovjek koji reagira još samo na čudo, koji prije velikoga čuda ne otkriva ništa novo, a od velikih čudesa se ne može živjeti.“

Dospije li čovjek u takvo stanje duha, kada mu sve postane bezbojno i monotono, a on sam beživotan, nezadovoljan i neučinkovit, prije ti mu ili duhovno stagniranje ili čak umiranje.

„Čovjek kojemu više ništa nije novo, mrtav je čovjek, a život mu je postao težak, ako ne i nemoguć.“

Bitno je znati da novo postoji i da ga je moguće doći.

„Istina je, nema ni novoga sunca ni mjeseca, ni zvijezda ni mora, niti među živim stvorenjima novih vrsta, ali ipak nešto može, odnosno mora biti novo ako želimo živjeti život.“

Što je to novo?

„To novo je svakodnevni novi odnos prema ljudima, stvarima i događajima. Tko svakim danom ne uđe u novi dan, tko u susretu s ljudima ne susreće nanovo ljude, taj je prestao stvaralački živjeti i zaista mu je teško i dosadno te svakodnevno mora tražiti sve jače poticaje da bi mogao preživjeti.“

Snimio Šimiša Hancić

Fra Zvezdan Linić

U subotu 7. prosinca 2013. godine u franjevačkom samostanu u Samoboru okrijepljen svetim sakramentima, blago u Gospodinu u 73. godini života, 56. redovništva i 47. svećeništva preminuo je fra Zvezdan Linić

Rođen je 1. ožujka 1941. u Svilnu, u blizini Gospina svetišta Majke Milosti na Trsatu. Svoj pastoralni svećenički život najviše je posvetio mladima i Franjevačkom svjetovnom redu. Velikom broju mladih pomogao je da kroz sakramente kršćanske inicijacije uđu u Crkvu i da upoznaju Krista. Njegov glavni svećenički posao bio je naviještanje evanđelja i to kroz redovite propovijedi radnim danom, osobito nedjeljom u crkvi sv. Franje na Kaptolu, a potom i kroz brojne vjeronaučne susrete ne samo s mladima nego i svim generacijama. U Kući susreta Tabor pri franjevačkom samostanu u Samoboru organizirao je i vodio brojne tečajeve duhovnih vježbi i seminare duhovne obnove za sve staze u Crkvi.

Fra Zvezdan je pokopan 11. prosinca na franjevačkom groblju u Samoboru.

Životopis koji traje

Nakon osnovnog školovanja u rodnome kraju, srednjoškolsko i visokoškolsko obrazovanje te poslijediplomski studij nastavio

je u Samoboru, Zagrebu, Innsbrucku, gdje je doktorirao, te u Parizu gdje je specijalizirao liturgiku.

U franjevački red, u Hrvatsku franjevačku provinciju sv. Ćirila i Metoda, stupio je 1958. godine. Za svećenika je zaređen 29. lipnja 1967.

Svećenički je djelovao na Trsatu u Rijeci, Karlovcu, Novom Sadu, Osijeku i na Kaptolu u Zagrebu te od 1997. godine u Kući susreta Tabor pri franjevačkom samostanu u Samoboru.

Tijekom svoje svećeničke službe osobito je rado, i na sve prikladne načine, naviještao evanđelje propovijedajući redovito, i jednako rado i zanosno, radnim danom i nedjeljom i blagdanom.

U godinama svećeničke službe u Osijeku počeo se uključivati u karizmatički pokret te je jedan od njegovih pokretača i najpostojaniji voditelj u našim krajevima. Po dolasku u Zagreb, u franjevački samostan na Kaptolu, od konca 1981. uz pastoralni i vjeronaučni rad s mladima te vođenje molitvenih skupina, predano je i uporno nastojao oko uvođe-

nja vjernika svih dobi u dublje iskustvo susreta s Kristom te oko njihova poticanja da sve vjerodostojnije i hrabrije žive svoju vjeru i u Crkvi i u svijetu. U crkvi svetoga Franje na Kaptolu te mnogim drugim mjestima u domovini i inozemstvu održao je mnogobrojne seminare duhovne obnove u kojima je sudjelovao velik broj vjernika.

Već od 1982. godine, kada mu je povjerenost vodstvo mjesnoga bratstva Franjevačkoga svjetovnog reda na Kaptolu, posvećuje se osuvremenjivanju i jasnijem određenju Franjevačkoga svjetovnog reda u našim krajevima, i to na svim razinama, te se Franjevački svjetovni red u nas razrastao zahvaljujući umnogome njegovu žaru i poduzetnosti te njegovim poticajima.

Od druge polovice osamdesetih godina prošloga stoljeća pokrenuo je sustavno uvođenje odraslih u vjeru te je pod njegovim vodstvom katekumenat prošlo više stotina osoba.

Od dolaska u Samobor do kraja se posvetio vođenju duhovnih vježbi i seminara duhovne obnove ponajprije u Kući susreta

Tabor, ali i diljem domovine te u inozemstvu (ponajviše u Europi, ali i u Americi i Australiji).

Objavio je niz knjiga duhovnoga sadržaja, najvećim dijelom u nakladi Tevizije i biblioteci „Brat Franjo“ Hrvatske franjevačke provincije sv. Ćirila i Metoda. Objavio je i velik broj članaka i razgovora u mnogim vjerskim, ali i svjetovnim listovima i časopisima. Od početka devedesetih godina prošloga stoljeća sudjelovao je u emisiji „Duhovna misao“ Prvog programa Hrvatskoga radija, a potom i u drugim radijskim i televizijskim emisijama, napose na Hrvatskom katoličkom radiju i Radio Mariji. Niz je godina svake nedjelje slavio svetu Misu koju su prenosili na radijskom programu.

U jednom razdoblju, devedesetih godina prošloga stoljeća, održavao je nastavu iz liturgike na Institutu za teološku kulturu laika Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Svoju životnu usredotočenost na Euharistiju, na sakramentalnu Božju prisutnost, i duhovnost neposrednosti koja svoje žarište ima u Euharistiji, životno je upisao u duše nebrojenih osoba te zapisao u knjizi *Da radost vaša bude potpuna: Sakramenti – znakovi Isusove trajne i vjerne blizine i ljubavi* u nakladi Glasa Koncila.

Fra Zvezdan Linić bio je postojan i vjerodostojan svjedok Božje blizine, poticatelj na život u Božjoj blizini. Poticao nas je ne samo na život u odnosu s Bogom nego upravo u dodiru s Njim. Ohrabrivao nas je da u tome nađemo svoje životno određenje, bez obzira na vrijeme u kojem živimo: jer svako je vrijeme na svoj način nesklopo onima koji žive zagledani u Boga, zaneseni Božjim.

I dok nas je poticao da svoju vjeru živimo hrabro, nije nas upućivao mimo svijeta, kamoli protiv svijeta. Premda je u svemu isticao duhovno, materijalno nije smatrao manje vrijednim. Poticao nas je da duhovnost živimo u konkretnostima svojih života. Pamtim kako je svojedobno u jednoj svojoj propovijedi s naglašenim žarom rekao da bi Isus – da danas prolazi zemljom – u svojim prisposodobama iznosio slike iz današnjega svijeta, služio se prizorima i detaljima s naših gradskih ulica.

U sakramentima, u podjeljivanju sakramenata bilo mu je posve naravno uključiti dodir. Odmak je shvaćao kao govor neusklađen sa sakramentalnim.

S povjerenjem je i otvorena srca išao ususret ljudima – i prema dobrima i prema onima koje je iz različitih razloga bilo teže označiti takvima, i prema jakima i prema slabima, i prema hrabrima i prema uplašenima. Išao je im je ususret naviještajući im i donoseći Isu-

Marija nas i ovdje potiče na služenje

Fra Zvezdan Linić, iz propovijedi na 30. obljetnicu ukazanja Kraljice Mira, Međugorje, 25. lipnja 2011.

Ovdje smo, oko ovoga oltara, okupljeni kao obitelj zahvaliti Bogu na nebrojenim milostima koje nam je dao na ovome mjestu; u svetištu Gospe Međugorske. Želimo zahvaliti najsavršenijom molitvom Crkve, a to je Euharistija. Želimo Bogu reći hvala za tolike milosti koje nitko ne može izbrojiti niti ih može ijedna kronika zabilježiti; one su zapisane u srcima i Bog sve zna.

Marija je življeno evanđelje

Imam osjećaj da je Marija preduhtrila evanđelje – i prije nego se Isus rodio, u času kad je prihvatila Božju riječ i majčinstvo kao dar neba (*Evo službenice Gospodnje*), definirala je samu sebe. Mi Mariju nazivamo divnim naslovima, litanije frcaju od tih naslova: *Majka Božja, Ogledalo Pravde, Djevica Premudra, Utočište Grješnika, Kraljica Anđela, Kraljica Mira...* Sve su to lijepi naslovi koji potiču našu pobožnost, ali kad bismo Mariju upitali koji bi ona naslov odabrala, ne bismo ga našli u litanijama, ali ga ima u evanđelju – Službenica Gospodnja, ona koja služi. Zato je vidimo kod Elizabete, da bude blizu nje koja će roditi u starosti i trebat će žensku ruku. Zato je vidimo u Kani Galilejskoj gdje je prva primijetila, kao sluškinja oko stola, da ponestaje vina i da će biti neugodnosti te reagira... Ali zato je Crkva kroz vjekove časti kao ona za koju zna da će nam pomoći, da sluša naše vapaje, da nam služi. *Evo službenice*

sa u njihov život. Pritom je uvijek imao povjerenja u Boga prisutnoga, da je on taj koji čini život novim.

U njemu je kroza sve godine njegova života uvijek bilo živo nešto dječjačko, bezazleno i radozno, svježe i radosno. Bio je vedar, šaljiv, i nije se ustručavao šaliti se i na svoj račun. Nikada ga nisam čuo da je ikada o svome subratu rekao ijednu neljepu riječ. Uvijek je iznova predanošću i požrtvovnošću nadjačavao svoju iscrpljenost. Za sebe je ostavljao tek mrvicu vremena.

Znao je zastati začuđen, zbunjen mlakošću onih koji se pozivaju na Boga. Njemu je Božji govor u svemu bio razgovijetan. I ni-

Gospodnje! Ona je ostvarila evanđelje i definirala sebe još dok Isus nije ni počeo propovijedati: *Tko želi biti prvi, neka bude sluga svima.* Marija je življeno evanđelje, ona nas i ovdje potiče, potiče nas uvijek iznova na služenje, potiče nas kao Kraljica Mira, a zmaj na nebu je htio zaratiti s čitavim svijetom, i zvijezdama i zemljom, ali je poražen. Pobjedila ga je Kraljica Mira. Neka Ona pobijedi i u nama. U toj borbi dobra i zla, koja se bije od pamtivjeka, koja se bije neprestano, koja se bije i u tvome srcu i u tvome životu – jer katkada se događa da sam danas pun oduševljenja za dobro, a da sutra potonem – u toj borbi, koja nam je mučna i teška, imamo znak nade, imamo Mariju i zato dolazimo u Njezino Međugorje, dolazimo u Njezina svetišta. Vjerujemo da nam ona može i hoće pomoći. I zapamtimo, dok ju molimo, dok od Nje tražimo milosti, Ona nas pažljivo sluša. Zapamtimo, dok ju molimo Ona od nas jednako tako traži poslušnu vjeru koju ćemo svakom svojom molitvom, svakim vapajem i svakom nakanom jednako tako Njoj šapnuti da i mi želimo biti sluga Božje i činiti ono što je Božja volja. To je naš svakodnevni odabir dobra. Oda bismo i danas dobro da po nama i u nama bude više dobra u svijetu pa će se prije pojaviti ona radosna nada, ona pobjeda koja je definitivna jer ju je Bog zajamčio, ali želimo da i mi to vidimo i iskusimo. Pa neka se vidi po nama i u nama da je pobjeda na strani dobra i na strani ljubavi.

kada nije pomislio da je u svojoj službi učinio dovoljno. Svoj je život živio kao nikad dovoljno dorečen odgovor Ljubavi kojom je ljubljen, Ljubavi koja ljubi svakoga čovjeka.

Njegovu svećeničku službu osobito izrazito obilježavaju postojanost i žar te posvećena, upravo svakodnevna otvorenost i pristupačnost svakome u potrebi. Otkrivajući bliskoga Boga, mnoge je uputio u život u Božjoj blizini. Mnogi su mu, mnoge obitelji, zahvalni za njegovu uključenost u njihove živote, za njegovu životno bogoslužje. Među njima smo, zapisujem to s osobitom zahvalnošću, i moja obitelj i ja.

Stjepan Lice

Gospa od „neizlječive“ rane

Kanadski katolički književnik i slikar Michael D. O'Brien autor je više uspješnica. Uz to što je više puta boravio u Hrvatskoj i BiH, neki njegovi romani nadahnuti su događajima iz hrvatske dalje ili bliže prošlosti. Priču koju donosimo preuzeli smo iz knjige *Otac u noći*.

Michael D. O'Brien

Postoje trenutci kada je naše pouzdanje u konačnu dobrotu življenja snažno. Postoje, opet, i drugi trenutci, kada je naše pouzdanje poljuljano. Tko među nama ne voli više ovo prvo stanje? Kada smo puni pouzdanja, sigurni smo kako nam nikakva nevolja ne će nauditi; bavimo se svojim svakodnevnim poslovima ne misleći pritom na sve pogibli ljudskoga postojanja. Tjeskoba, strah i sumnja drže se po strani, zahvaljujući našoj snalažljivosti, financijama i načinima zabave. Sreća nam je nadohvat ruke; budućnost je manje-više sigurna, a mi smo u miru. Uostalom, obiteljski nam život odnosi i previše vremena, a da bismo pretjerano razmišljali „što ako...?“ Nisam li u pravu?

Istina je, svakako, kako smo u konačnici posve sigurni, jer nas Bog čvrsto i nježno drži u svojim rukama iz kojih nas istrgnuti mogu jedino naša vlastita nevjera ili grijeh. No, Bog nam ne obećava kako će nas u potpunosti zaštititi od svakog trpljenja. Naprotiv, da je tako i učinio, bio bi nas lišio prigode za rast i suobličavanje s njegovim Sinom na Križu te, svakako valja dodati, i s njegovim Sinom o Uskrsnuću. I tako za nas nema hermetično zatvorena, sterilna, odijeljena postojanja. Nije uvijek sve Križ, i nije uvijek sve Uskrsnuće. Čini se kako nam On od svega želi dati koliko god više možemo podnijeti. Zašto je tako?

Dok starim (sve više i više), sve jasnije uvidam svoju djetinjastu želju za sigurnim i urednim svijetom u kojemu ću lagodno moći živjeti svoj život (dakako, sa „simboličnim“ žrtvicama i mini-kušnjama!) Ali ne, Bog mi u svojoj mudrosti dopušta razdoblja neizmjereno bremenita nevoljama, kako bih mogao otvoriti oči dubljim razinama nevjere koje se kriju u dubinama moje duše. Vidite, ja želim da život bude lišen svake pogibli. Ali on jednostavno nije takav. Nikada nije takav.

Naprotiv, pogibli ljudskoga postojanja neraskidivo su u ovome svijetu povezane s nevjerojatnim milostima i blagoslovima, kao i s upravo čudesnom ljepotom. Ukratko, Gospodar Svemira poziva Svoju djecu na rast – rast u odgovornosti i u ljubavi – kako bismo se sve više suobličavali s Njime.

Neki sam dan shvatio kako sam, kada god stvari u mome životu postanu teške, nerijetko u napasti zapitati se kuda je nestala božanska providnost. Kao neku vrstu odgovora na takva sitničava pitanja koja u sebi kriju stanovitu gorčinu, u sebi sam ugledao sliku Sv. Josipa i Majke Marije, koja u svojoj utrobi nosi Malog Isusa, na zimskome putovanju iz svojega sela, duž kruta i hladna krajolika, ka mjestu Betlehemu, kako bi ondje ispunili obrasce potrebne za rimski popis stanovništva. Bilo je to najgore moguće vrijeme za jednu trudnicu pred porodom. Sasvim su sigurno Božji sveti anđeli, koji su bili vrlo aktivni od samih početaka života toga djeteta, mogli urediti bolje prilike za rađanje Sina Božjega! Ali ne, ova obitelj nije bila imuna na mušice zla vladara, pretrpanost Betlehema, niti oskudnost štalice, kao niti kasnije na pogibao koja im je prijetila od ubojice Heroda, niti opet još kasnije na godine progonstva u Egiptu. Što je Bog u svemu tome činio? Što nam to govori o načinu Njegove interakcije sa svim razinama ljudskoga života?

Može li biti to kako nas u raju čeka nešto što toliko nadilazi naše razumijevanje i što je toliko divno te ćemo, kada ondje prisprijemo, svoje rane nositi poput slavnoga odličja? Potrebna je vjera da bi se uvidjela ta istina i živjelo u uvjerenju da upravo u tome leži sam temelj našega postojanja. Malo ih je koji su to jasno vidjeli, a još manje koji su to savršeno i živjeli. Svi smo mi u manjoj ili većoj mjeri okusili gorčinu nepravednih životnih udaraca

te držim kako nas je većina ponukana uslijed toga postaviti neka strahom prožeta pitanja. To je naša ranjivost, nalik je, možda, na slomljenu kost koja je odavno zacijeljena, ali je svejedno sklona zaboljeti kod određenih vremenskih prilika. Đavao to dobro znade. On je vrlo pomno proučio staru točku lomljenja te je u ključnim trenucima isprobava oštrim mačem, ili nam neprestano iznova na nju svraća pogled, sve dok se ne dogodi da ništa drugo više i ne vidimo, a bol jača sve dok ne otkloni radost, zakloni sunce te iz nas izmammi vapaj: „Gdje je Bog? Gdje je Bog?“

Svake godine na blagdan Nevine dječice osjetim takvu bol. Dakako, uvijek me iznova veseli spas Josipa i Marije te se upravo oduševljam dramom njihova bijega. Sveta Tri Kralja, anđeli, noćni bijeg u zemlju progonstva. Bog i opet pretječe davla i osujećuje njegove nakane. No, svejedno, svake godine vidim i mala mrtva tjelešca razasuta po ulicama i pitam: „A što je s njima?“

Ponekad rado zatvaram oči te sebe i svoju obitelj stavljam u prizore iz Evanđelja. Primjerice, u Betlehem, upravo na taj dan. U mašti vidim pretrpani grad, tako stvarno te ga gotovo mogu dotaknuti. Jedan sam od izmučenih očeva na kraju putovanja, opterećen brojnim brigama: gdje ćemo spavati, što ćemo jesti, hoće li se najmanja djeca izgubiti u gužvi, itd. Tiho bjesnim na rimske vojnike; u mislima osuđujem one Izraelce koji surađuju s njima, zamjeram vlastitome narodu; prodavačima, piljarima i gostioničarima, koji od siromaha traže upravo sramotne svote. Vidim sebe kako jurim uokolo, tjeskobno pokušavajući pronaći utočište za svoju brojnu djecu. Molim, ufam se, strahujem i sumnjam. Kako ove godine stojimo s novcima? Ne baš najbolje. Jesam li unaprijed rezervirao prvoklasnu sobu baš u onome gostinju koji je odbio Svetu obitelj? Ne, to ne bi bilo u našem stilu. Vjerojatnije je da smo i sami pronašli mjesto u štali. Djeca nisu zadovoljna. Smrdi. Hladno je. Počinju plakati. Hej, djeco, niti meni se baš ne sviđa, ali iskoristimo to što nam se nudi, može? Prikažimo to. Pogledajte onaj iscrpljeni bračni par u dnu štale. Ona žena treba roditi. Utišajte se; tiho, djeco. Pustite ih neka spavaju; djeluju iscrpljeno. *Pssst! Pssst!*

Kada su moja žena i djeca napokon pali u nevoljki san, ležao sam budan gledajući u žeravu vatre koja se gasila, pitajući se hoće li život ikada ući u normalu. Pitao sam se: gdje je stabilnost, gdje je sreća, gdje je utočište? I, najbolnije od svega: „Gdje je Bog?“ Nesmiljeno je doba. Toliko toga što je nekoć bilo veliko i dobro, sada se čini izgu-

bljenim; okruženi smo samim porazima. Moj narod i moja vjera i moj dom kao da više i nisu moji. Stranac sam u stranoj zemlji, a najčudnije je od svega što sam upravo ovdje rođen i odrastao.

I tako, u tom trenutku, u vrlo mrkloj noći, možda gubim hrabrost. Možda sam čak i pre-stao moliti. Je li to noć u kojoj tisuće anđela

čuvara preplavljaju mjesto, uzaludno pokušavajući sve roditelje dovesti u stanje pripravnosti? Je li to noć u kojoj smo odveć umorni, odveć ljutiti, odveć obeshrabreni da bismo čuli? Ili su nas, naprotiv, uspavale uvriježene navade zabave i rasonode? Je li to noć kada anđeo biva poslan s Neba kako bi me upozorio da su mi djeca u pogibli? Kada me pokušava probuditi iz ugodna sna ili mi u snu progovoriti; mogu li uopće još čuti njegov glas? Ili – pod pretpostavkom da sam još uvijek budan promatrajući tminu u trenutku njegova dolaska – hoće li moja tjeskoba i bijes nadglasati njegove nutarnje poticaje? Je li mi duša toliko nemirna te jednostavno odbijam povjerovati, jer mi je um zaokupljen mislima poput: „Prepušten sam sam sebi; sam sam ovdje sa svim tim teretima, a gdje je moj Bog? Gdje je pomoć? Gdje je pomoć?“ I ne čujem ništa, jer sam odveć zaokupljen bukom vlastitog straha.

To je upravo savršeno vrijeme za Heroda. Tmina prekriva srca njegovih podanika. Tmina prekriva njegovu zloću. Tmina će pokriti i njegove odvratne zločine. Tmina obavija njegove misli: ako je istina kako će se pojaviti mali kralj i prekinuti herodovsku lozu, istina je i to kako on, Herod, ima moć i lukavost time se okoristiti u svoju korist. Herod smatra kako Boga nema, jer nebo šuti. Nikada ne progovara. Vjeruje kako mač određuje sudbinu svijeta. Mali se kraljevići mogu pojavljivati gdje god žele, ali on će znati kako s njima. Naposljetku, uspjeh će jedino svaliti bijes Rimljana na čitav narod. Kraljevi poput njega jedini znaju što je stvarno dobro za narod. Pomalo je nezdgodno, smatra on, ali daleko bolje da strada nekoliko djece, negoli da čitav narod bude uništen. Ako nekoliko nezuđnih žrtava mora pasti kao neizbježna žrtva, to je, uostalom, za dobrobit Naroda. Ljudi su ionako preglupi da bi znali što je za njihov dobro. „Ponekad,“ samozadovoljno kimnu Herod, „ponekad ljude treba spasiti od njih samih.“ I tako je krv brojne djece potekla u gradu Davida i Rahele, u gradu Mesijinu. Tako je ispunjeno Jeremijino proroštvo:

*U Rami se glas čuje,
kuknjava i plač gorak;
Rahele oplakuje sinove svoje
i ne će da se utješi
jer više ih nema.*

Svake se godine na taj blagdan pitam bi li i krv moje djece bila potekla zajedno s krvlju Nevine dječice. Bi li njihovi posljednji urluci zauvijek odzvanjali u mojim ušima? Bi li se moj glas i onaj moje supruge pomiješali s vriškovima ožalošćenih roditelja u Betlehemu?

Nastavak na str. 38. ►

Slovački biskupi – jasno i odlučno protiv rodne ideologije

Iz pastirskoga pisma slovačkih biskupa za došašće i Božić 2013. donosimo ulomke u kojima oni zauzimaju jasan i odlučan stav prema rodnoj ideologiji

Obitelj je Božja institucija, stoga ljudi nemaju vlast uništavati je. Crkva moli nad mladencima: „Bože, ti si ženu stavio uz muškarca i to si zajedništvo već pri stvaranju tako blagoslovio da ga ni istočni grijeh ni potop ne mogu razoriti.“ Tom molitvom Crkva ispovijeda i vjeru u obitelj kao Božju instituciju koja jamči opstanak svijeta. To ipak

ne znači da će obitelj preživjeti u Europi! Čovjek je, doduše, ne može uništiti, ali je može osakatiti, a to se događa u današnjem svijetu.

Nositelji kulture smrti za njezino se nametanje služe prilično dobro promišljenim metodama. Vrlo plemenitim izrazima daju posve nov i protuslovan, dakle obezvjeđujući smisao. Govore o „ljudskim pravima“ i o „pravima djece“, ali tim pravima žele dati sa-

držaj koji šteti kako ljudima, tako i djeci. Pod obrazinom prava koje se želi progurati, otac i majka gube mogućnost odgovorno odgajati vlastitu djecu.

Rodna ideologija širi kulturu smrti

Promicatelji kulture smrti dolaze nam s jednom novom – „rodnom“ – ideologijom. U njezino ime žele nametnuti tzv. „rodnu ravnopravnost“. Čovjek koji prvi put čuje taj pojam misli da je riječ o tome, da se muškarcu i ženi priznaju ista prava i isto dostojanstvo. „Rodna ravnopravnost“ koju promiču te skupine teži, pak, za nečim drukčijim. Žele nas uvjeriti da nitko od nas po naravi nije muškarac ili žena. Žele, dakle, muškarcu oduzeti pravo i identitet muškarca, ženi pravo i identitet žene, a obitelji pravo i identitet obitelji, da se muškarac više ne bi osjećao muškarcem, a žena ženom, da brak više ne bi bio jedina od Boga blagoslovljena zajednica muškarca i žene, nego hoće na razinu braka staviti zajedništvo dvaju muškaraca ili dviju žena. Time nastaje neka vrsta sodomističkog pamfleta koji se protivi Božjoj volji i priprema put za Božju kaznu.

Muškarac je od Stvoritelja dobio svoje muško dostojanstvo, žena svoje žensko dostojanstvo, a obitelj svoje obiteljsko dostojanstvo. Iz toga proizlazi i dostojanstvo cijeloga naroda. Promicatelji kulture smrti i nositelji rodne ideologije žele upravo to uništiti. Pojmovi kao što su muškarac, suprug, otac za njih su neprihvatljivi. Isto vrijedi za pojmove žena, supruga, majka.

Dodvoravanje i suprotstavljanje

Predstavnici mnogih zemalja iz neobjašnjivih se razloga dodvoravaju tim akterima kulture smrti i izlaze im ususret zakonima koji se katkada protive zdravu razumu. Takvi ljudi nemaju nikakav moralan dignitet, a svomu narodu ne samo da oduzimaju dostojanstvo nego ga takvim zakonima vode u propast. To je gubitak temeljna smisla života, gubitak osjećaja za preživljavanje. Prve se opasnosti primjećuju već i kod nas. Želimo izraziti poštovanje i zahvalnost institucijama i pojedincima koji su svjesni opasnosti koja nam se približava i koji su u Košicama organizirali *Povorku za život* za zaštitu obitelji i kulture života. Želimo izraziti poštovanje i zahvalnost svim ljudima koji su poduprli tu povorku te tako izrazili da im je stalo do spašavanja institucije obitelji. *Povorka za život* trebala bi biti poziv, ohrabrenje i moralna potpora predstavnicima naše države da se ne bi bojali štiti dostojanstvo i životnu sposobnost našega naroda. Mora se priznati da su za taj poziv pokazali vrlo malo zanimanja, što pokazuje da su već usvojili kulturu smr-

Muškarac je od Stvoritelja dobio svoje muško

dostojanstvo, žena svoje

žensko dostojanstvo, a

obitelj svoje obiteljsko

dostojanstvo. Iz toga

proizlazi i dostojanstvo

cijeloga naroda.

Promicatelji kulture smrti

i nositelji rodne ideologije

žele upravo to uništiti.

ti jer njezinim promicateljima i dalje daju mnogo prostora i značajnu potporu.

Zloporaba učiteljskoga zvanja

Aktivisti „rodne ravnopravnosti“ ne odustaju; oni čekaju dobru priliku da uz pomoć zakonodavstva preuzmu vlast nad odgojem i obrazovanjem te već u vrtićima nametnu „sodomističku ideologiju“. To bi bio proces obrazovanja koji djetetu ne samo da oduzima njegovo dostojanstvo nego ga moralno i psihički iz temelja uništava. To bi djetetu oduzelo mogućnost sazrijevanja u zrela muškarca i zrelu ženu. Za takvo strahovito uništavanje zlorabio bi se učiteljsko zvanje. Nekada se zlorabio učitelje da protiv volje roditelja djeci nameću ateizam, a danas im prijete nešto još gore od toga. Sudionici kulture smrti imaju snažnu potporu medija. Ne dopustimo da nam lažu i da na nas utječu.

Komu dati svoj glas?

Kultura smrti doista ugrožava opstojnost naroda. U situaciji takve prijete prijateljima naraštaji nisu oklijevali umrijeti da bi zaštitili domovinu. Od nas se još ne traži tako velika žrtva, ali moramo biti oprezni. Sve koji se nalaze na položajima moći na svim razinama, roditelje, upravitelje škola i sve ljude dobre volje pozivamo na oprez da bi mogli već u zametku odbiti izraze kulture smrti. Neovisno o kojim je izborima riječ, naš glas može dobiti samo onaj kandidat koji odbija kulturu smrti. Ako se tako ne postavimo, osramotit ćemo svoje pretke koji su dali život za dobrobit naše zemlje.

Priredila i prevela Lidija Paris

Molitva srcem

Trebamo prihvatiti svoje križeve te s njima čvrsto hoditi kroz život jer nas na kraju puta čeka nagrada – ulazak u kraljevstvo Božje

Zdravka Šego

„Draga djeco! Danas vas sve pozivam na molitvu. Otvorite vrata srca, dječice, duboko molitvi, molitvi srcem, a onda će Svevišnji moći djelovati na vašu slobodu i početak obraćenje. Vjera će postati čvrsta da ćete moći svim srcem reći: Bog moj, sve moje. Shvatit ćete, dječice, da je ovdje na Zemlji sve prolazno. Hvala vam što se odazvali momu pozivu.“

(25. studenoga 2013.)

Gospa nas neumorno iznova i iznova poziva na molitvu. Ali ne na bilo kakvu molitvu, nego na molitvu srcem, na molitvu u kojoj vrata svojih srdaca otvaramo Bogu. Poziva nas na molitvu koja učvršćuje našu vezu s Bogom, na molitvu koja gradi put našega spasenja. A to se spasenje ogleda upravo u Bogu. Gospodin počinje naše obraćenje tek kada naučimo moliti srcem. On nas prati i s nama hodi po vječnoj stazi. On je uvijek s nama pa čak i onda kada mislimo da smo sami, da nas je svijet ostavio.

Naš je život zrcalo naših dobrih i loših djela

Čovjek koji ne moli srcem izgubljen je čovjek. On traga za sobom i vjeruje da je sreća u materijalnu bogatstvu. Kada pak stekne materijalno bogatstvo, shvaća da nije potpun, shvaća da nije došao do cilja te da nije pronašao ono što bi mu dalo mir. I ne shvaća da je taj mir upravo Bog. Ne shvaća da je Bog vječan. Tek kada izgubi materijalna dobra, obraća se Bogu. Ali Bog ga ne odbacuje, nego mu ponovo pruža ruke. Ponovo ga poziva u kraljevstvo svoje. Ponovo s njim počinje put obraćenja kroz molitvu srcem.

Sve je na zemlji prolazno. Sve bogatstvo svijeta nakon ovozemaljskoga života čovjeku ne će pomoći u spasenju. Molitva je ta koja gradi stazu prema kraljevstvu Božjem, a dobra djela grade stazu prema kraljevstvu Božjem. Na kraju krajeva, naš je život zrcalo naših dobrih i loših djela te riječi koje smo izrekli u životu. Zato u životu trebamo staviti Boga kao cilj svoga puta kroz stazu vječnosti. Trebamo ga postaviti kao cilj i jedini uzor. Trebamo slijediti stope njegova sina Isusa koji je za nas rođen, koji je za nas živio i za nas umro. Trebamo živjeti tako da nam

je primjer njegov život. Trebamo prihvatiti svoje križeve te s njima čvrsto hoditi kroz život jer nas na kraju puta čeka nagrada – ulazak u kraljevstvo Božje.

Vjera je svjetlo na našem putu

Ponekad nam u životu i ne će biti kako smo zamislili, ponekad ćemo se razočarati, često ćemo se spotaknuti na svome putu, ali trebamo znati da je vjera ta koja će nas podići i pomoći kročiti dalje. Vjera je svjetlo na našem putu. Što je svjetlo jače vjera je čvršća. A da bi vjera bila što čvršća, da nam osvijetli put kroz život, moramo moliti upravo onako kako nam Gospa nalaže. Moramo moliti srcem. Naša molitva dokaz je vjere u Boga. Ali Gospa također poziva nas, svoju djecu, da svojim djelima iskažemo vjeru u Boga. Ako slijedimo Gospine riječi, onda živimo pravim životom jednoga kršćanina. Zapamtimo, u životu je sve, baš sve prolazno, a samo je Bog vječan. Zato, predajmo se Bogu, prepustimo se Bogu, dajmo mu cijelo tijelo i dušu, ne dopustimo da nas pošasti današnjega svijeta obuhvate. Jednostavno, budimo vjerni jedinome i pravome Bogu, budimo dokaz vjere.

Snimio Franjo Sušac

S Kristom u novu godinu

Neka nada i nježnost Božića unište našu ravnodušnost

Božićni intervju s papom Franjom

Božić je za mene nada i nježnost... Straši me kad kršćani gube nadu i sposobnost da prigrle drugoga u ljubavi i pobrinu se za njega – rekao je papa Franjo u intervjuu koji je početkom prosinca u Domu svete Marte u Vatikanu dao novinarima internetske stranice Vatican Insider milanskog dnevnika *La Stampa*. Sveti je Otac još jednom pokazao zašto je drukčiji te zašto ga smatraju obnoviteljem Crkve.

Što Vama znači Božić?

– To je susret s Isusom. Bog je uvijek pružao ruku svome narodu, vodio ga, čuvao i obećao da će uvijek biti uz njega. Knjiga Ponovljenog zakona kaže da Bog hoda s nama; vodi nas za ruku kao otac djeteta. To je prekrasno. Božić je Božji susret s ljudima. On je i utjehe, otajstvo utjehe. Mnogo puta nakon polnoćke proveo bih sat vremena sam u kapeli prije ranojut-

mje Mise. Iskustvo sam dubok osjećaj utjehe i mira. Sjećam se jedne noćne molitve nakon Mise u domu za izbjeglice Astalli u Rimu, mislim da je to bilo na Božić 1974. Meni je Božić uvijek bio upravo to: razmatranje Božjega dolaska svome narodu.

Što Božić danas govori ljudima?

– Govori o nježnosti i nadi. Kad nas Bog pronade, priča nam o dvjema stvarima. Prvo kaže: Nadaj se! Bog uvijek otvara vrata, nikad ih ne zatvara. On je otac koji nam otvara vrata. Drugo što kaže jest da se ne bojimo nježnosti. Kad kršćani zaborave nadu i nježnost, postaju hladna Crkva koja gubi osjećaj smjera i ostaje zarobljena u ideologijama i svjetovnim stavovima, a Božja im jednostavnost govori: Idite naprijed, ja sam Otac koji vas miluje! Straši me kad kršćani gube nadu i sposobnost da prigrle drugoga u ljubavi i

pobrinu se za njega. Možda upravo zato, gledajući u budućnost, često govorim o djeci i starcima, o najranjivijima među nama.

Kako vjerovati da Bog, kojega religije smatraju beskrajnim i svemoćnim, može postati tako malen?

– Grčki su oci to nazivali *syncatabasis*, Božja susretljivost: Bog silazi da bude među nama. To je jedno od Božjih otajstava. Još 2000. papa Ivan Pavao II. u Betlehemu je rekao da je Bog postao dijete potpuno ovisno o brizi oca i majke. Zato se toliko radujemo Božiću. Više nismo usamljeni; Bog je sišao da bude s nama. Isus je postao jedan od nas i za nas pretrpio najgoru smrt, smrt zločinca na križu.

Božić se često predstavlja kao slatunjava bajka. Ali Bog je rođen u svijetu punom patnje i bijede?

Kad kršćani zaborave nadu i nježnost, postaju hladna Crkva koja gubi osjećaj smjera i ostaje zarobljena u ideologijama i svjetovnim stavovima, a Božja im jednostavnost govori: Idite naprijed, ja sam Otac koji vas miluje. Straši me kad kršćani gube nadu i sposobnost da prigrle drugoga u ljubavi i pobrinu se za njega. Možda upravo zato, gledajući u budućnost, često govorim o djeci i starcima, o najranjivijima među nama.

– Poruka objavljena u evanđeljima je poruka radosti. Evanđelisti nam opisuju radostan događaj. Ne raspravljaju kako se Bog mogao roditi u takvu nepravednu svijetu. To je plod naših razmatranja o sirotinji i djeci koja se rađaju u siromaštvu. Prvi Božić nije bio osuda socijalne nepravde i siromaštva; bio je objava radosti. Sve drugo naši su zaključci. Neki su ispravni, neki manje, a neki su još uvijek ideologizirani. Božić je radost, vjerska radost, Božja radost, unutarnja radost svjetla i mira. Kad čovjek to ne može osjetiti ili kad mu životna situacija onemogućava da shvati radost, on to doživljava kroz gozbu svjetovne radosti. Ali duboka radost i svjetovna radost posve su različite.

Ovo je Vaš prvi Božić u svijetu obilježenu sukobom i ratom...?

– Nitko od Boga nikad ne dobiva dar koji ne može primiti. Ako nam Bog daruje Božić, onda ga svi možemo razumjeti i primiti. Svi mi, od najsvetijih svetaca do najvećih grješnika; od najčišćih do najkvarnijih među nama. Čak i pokvarena osoba to može. Jadnik je vjerojatno zahrđao, ali još uvijek može. Božić u ovo vrijeme sukoba poziv je Boga koji nam daruje taj dar. Želimo li Ga primiti ili bismo radije neke druge darove? U svijetu pogođenu ratom ovaj me Božić podsjeća na Božje strpljenje. Biblija zorno pokazuje da je Bog ljubav, i to je njegova najjača vrlina. On nas čeka; nikada se ne umara od čekanja. Daje nam dar i onda nas čeka. To se događa baš svakome od nas. Neki ga ignoriraju. Ali Bog je strpljiv, a mir i vedrina Badnjaka odraz su Božje strpljivosti s nama.

U siječnju se obilježava 50. obljetnica povijesnog posjeta Pavla VI. Svetoj Zemlji. Hoćete li ići?

– Na Božić uvijek mislimo o Betlehemu, a Betlehem je upravo mjesto u Svetoj Zemlji

gdje je Isus živio. Na Božić nadasve mislim na kršćane koji tamo žive, na one koji imaju problema, na mnoge koji su morali napustiti tu zemlju... Ali Betlehem je i dalje Betlehem. Bog je stigao u određeno vrijeme u određenu zemlju; tamo se pojavila Božja nježnost i milost. Ne možemo misliti o Božiću, a da ne mislimo na Svetu Zemlju. Prije 50 godina Pavao VI. imao je hrabrosti otići tamo i obilježiti početak doba papinskih putovanja. Volio bih otići tamo i susresti se sa svojim bratom Bartolomejom, carigradskim patrijarhom, proslaviti 50. obljetnicu s njim i obnoviti onaj zagrljaj pape Montinija i Atenagore u Jeruzalemu 1964. Pripremamo se za to.

Govoreći o patnji djece, možemo li zaboraviti tragediju onih koji pate od gladi?

– Uza svu hranu koja ostaje i baca se mogli bismo tolike nahraniti. Kada bismo mogli prestati bacati i početi reciklirati hranu, glad u svijetu uvelike bi se smanjila. Zapanjila me statistika koja kaže da svakoga dana u svijetu 10.000 djece umre od gladi. Toliko djece plače jer su gladna. Prije nekoliko dana na općoj audijenciji srijedom iza ograde je stajala mlada majka s bebom od tek nekoliko mjeseci. Kad sam prolazio, dijete je plakalo kao kiša. Majka ga je grlila. Rekao sam joj: „Gospodo, mislim da je dijete gladno.“

„Da, vjerojatno je vrijeme“, odgovorila je. „Molim vas, nahranite ga!“ rekao sam. Sramila se i nije htjela doći u javnosti dok Papa prolazi. Volio bih to isto reći čovječanstvu: Dajte ljudima da jedu! Ako budemo surađivali s humanitarnim organizacijama i svi se dogovorimo da ne ćemo bacati hranu, nego je slati onima koji je trebaju, mogli bismo mnogo učiniti u rješavanju problema gladi u svijetu. Želio bih ponoviti čovječanstvu što

sam rekao onoj majci: „Nahranite gladne!“ Neka nada i nježnost Božića unište našu ravnodušnost.

Neki dijelovi pobudnice *Evangelii Gaudium* izazvali su kritike ultrakonzerativaca u SAD-u. Kako se osjećate kad vas kao Papu nazivaju marksistom?

– Marksistička ideologija je pogrešna. Upoznao sam puno marksista u životu koji su dobri ljudi, ne vrijeđa me to.

Najdojmljiviji dio pobudnice je onaj u kojemu govorite o ekonomiji koja „ubija“...

– U pobudnici nema ničega što se ne može pronaći i u socijalnom nauku Crkve. Nisam govorio tehnički, pokušao sam prikazati što se događa. Jedinu moj specifični citat odnosi se na „ekonomiju kapanja“ koja pretpostavlja da će ekonomski rast ohrabren slobodnim tržištem neizbježno donijeti veću socijalnu pravdu u svijetu. Obećano je da će se puna čaša preliti u korist siromašnih. Ali umjesto toga, puna čaša čudesno se povećava i nikad ništa ne dolazi do siromašnih. To je jedino moje pozivanje na specifičnu ekonomsku teoriju. Ponavljam, nisam govorio s tehničkog stajališta, već u skladu sa socijalnim naukom Crkve. To ne znači biti marksist.

Najavili ste „promjenu papinstva“. Je li ta ideja nastala u Vašim susretima s pravoslavnim patrijarhima?

– Ivan Pavao II. izričito je govorio o načinu obnašanja primata otvorenijem prema novim situacijama. Ne samo sa stajališta ekumenskih odnosa već i odnosa s Kurijom i lokalnim crkvama. U proteklih devet mjeseci primio sam u posjet mnogo pravoslavnu braću: Bartolomeja, Hilariona, teologa Zizioulasa, koptskog papu Tawadrosa. On je mistik; ušao je u kapelicu, izuo se i počeo moliti. Osjećam se kao njihov brat. Imaju svoj apostolski slijed; primio sam ih kao braću biskupe. Boli me što još ne možemo slaviti Euharistiju zajedno, ali smo prijatelji.

Je li jedinstvo kršćana vaš prioritet?

– Da, ekumenizam mi je prioritet. Danas postoji ekumenizam krvi. U nekim zemljama ubijaju kršćane zato što nose križ ili Bibliju i prije nego ih ubiju ne pitaju ih jesu li anglikanci, luterani, katolici ili pravoslavci. Krv im je miješana. Onima koji ubijaju svi smo kršćani. Ujedinjeni smo u krvi, iako još nismo krenuli prema jedinstvu, a možda još nije ni vrijeme.

Nastavak na str. 37. ►

Božić

U prosincu je uobičajen manji broj hodočasnika u Međugorju, što je župljanima i vjernicima iz okolnih mjesta prilika okrenuti se svomu duhovnom rastu. Tako je bilo i ove godine. Tijekom došašća župna je crkva svakim radnim danom do Božića bila dupkom ispunjena na Misi zornici rođenju Kristovu. Unatoč hladnim jutrima, među misarima je posebno bilo mnogo djece. Župljani su se za Božić pripremali devetnicom i molitvom krunice na Podbrdu, a pred ispovjedaonicama su vjernici svakodnevno čekali u redu na sv. ispovijed.

Na Badnju večer u 18 sati slavljena je sv. Misa na kojoj su sudjelovali svi svećenici na službi u međugorskoj župi te brojni svećenici iz svijeta. Nakon Mise, na radost mnoštva djece i njihovih roditelja, momci iz zajednice Cenacolo uprizorili su žive jaslice.

U 22 sata u župnoj je crkvi započelo molitveno bdijenje, a zatim Misa polnočka. Vjernici koji nisu mogli ući u crkvu, polnočku su mogli pratiti putem video zida u dvorani bl. Ivana Pavla II.

Na Božić je u župnoj crkvi slavljeno pet sv. Misa, a nakon pučke Mise župljani su svojim svećenicima i jedni drugima čestitali Božić. Svete Mise pratili su Golubići mira i župni zbor Kraljice Mira pod ravnanjem s. Irene Azinović.

Unatoč izazovima svijeta koji nudi nešto drugo i posve različito od Božića, blagdan rođenja Kristova u srca unosi mir, ljubav i praštanje. Daj, maleni Isuse, da se taj mir, ljubav i praštanje trajno nastane u nama!

Đakonsko ređenje

Na blagdan đakona sv. Stjepana Prvomučenika, 26. prosinca 2013. u 18 sati u prepunoj crkvi na Čerinu, biskup mons. Ratko Perić podijelio je red đakonata fra Hrvoju Miletiću iz župe Svih svetih iz Sesveta (Zagreb), fra Dariju Galiću iz Donje Blatnice, župa sv. Stjepana u Čerinu i fra Goranu Azinoviću iz župe sv. Jakova apostola st. u Međugorju.

Na sv. Misi ređenja uz biskupa i provincijala fra Miljenka Šteku sudjelovalo je tri-

desetak svećenika, zatim bogoslovi i novaci, rodbina ređenika i mnoštvo Božjega puka.

Čerinski župnik i bročanski dekan fra Dario Dodig na početku sv. Mise pozdravio je nazočne i posebno zahvalio provincijalu i biskupu što su za slavljenje đakonskoga ređenja izabrali župu Čerin iz koje potječe jedan ređenik. To je prvi put u povijesti ove župe koja sljedeće godine slavi svoju 150. obljetnicu i za koju je prigodu u potpunosti obnovljena župna crkva sv. Stjepana Prvomučenika.

Biskup je u svojoj homiliji naglasio tri točke koje su bitne za đakonski, svećenički i redovnički poziv: biti na dobru glasu, biti mudar i biti pun Duha Svetoga, kao što to i kaziva biblijski tekst (Dj 6, 3).

Na kraju sv. Mise provincijal fra Miljenko Šteko zahvalio je biskupu, fratrima i sestrama na Čerinu, svim svećenicima koncelebrantima, župnom zboru, a posebno roditeljima novih đakona za prelijepo svečano ređeničko slavlje. Molitva i obiteljsko kršćansko življenje roditelja i rodbine bilo je plodno tlo iz kojega su nikla ova zvanja. Pozvao je sve nazočne da usrdno mole za duhovna zvanja koja su tako potrebna za naviještanje Isusove vesele vijesti čovjeku današnjice, koji je izložen tolikim protukršćanskim svjetonazorima.

Uputio je i svojoj ohrabrujuću očinsku riječ novoređenima zamolivši ih da milost Božjeg poziva i poslanja ljubomorno čuvaju te s radošću obavljaju službu đakona koja će ih voditi do svećeničkoga ređenja.

Svojim harmoničnim posluživanjem bogoslovi i novaci dali su dostojanstvenu i svečanu crtu ovom liturgijskom slavlju. Misno slavlje uveličao je župni zbor pod ravnanjem fra Tihomira Bazine.

Godišnje ukazanje Jakovu Čoli

Na posljednjem svakodnevnom ukazanju 12. rujna 1998. Gospa je Jakovu Čoli rekla da će ukazanje imati jedanput godišnje i to 25. prosinca, na Božić. Tako je bilo i ove godine. Ukazanje je počelo u 15 sati i 7 minuta i trajalo 8 minuta. Jakov je nakon toga prenio poruku:

„Dječice, Isus se danas na poseban način želi nastaniti u svakom vašem srcu i dijeliti s vama svaku vašu radost i vašu bol. Zato, dječice, danas na poseban način zavirite u svoja srca i zapitajte se jesu li uistinu mir i radost rođenjem Isusa obuzeli vaša srca. Dječice, ne živite u tami, težite prema svjetlu i prema Božjem spasenju. Djeco, odlučite se za Isu-

sa i darujte mu svoj život i svoja srca, jer će samo tako Svevišnji moći djelovati u vama i preko vas.”

U molitvi i pjesmi dočekana nova 2014. godina

U Međugorju su u molitvi i pjesmi novu 2014. godinu, osim župljana, dočekale i tisuće hodočasnika iz cijeloga svijeta: iz Austrije, Njemačke, Češke, Slovačke, Italije, Rumunjske, SAD-a, Engleske, Francuske, Poljske, Španjolske, Litve, Ukrajine, Kine i Libanona. Uz njih se na molitvu slilo i mnoštvo mladih iz Hrvatske i BiH.

Svetu Misu zahvalnicu za 2013. na Staru godinu u 18 sati predslavio je fra Svetozar Kraljević u koncelebraciji s 49 svećenika. Nakon sv. Mise članovi zajednice Cenacolo

lo upriličili su žive jaslice na prostoru ispred crkve. Molitveni doček Nove godine započeo je bdjenjem u 22 sata koje je predvodio fra Stanko Čosić. Fra Stanko je predslavio i svetu Misu na prelasku iz stare u novu godinu. Crkva sv. Jakova, prostor oko crkve, ispred vanjskoga oltara te dvorana bl. Ivana Pavla II. bili su ispunjeni mnoštvom koje je radosno molilo i slavilo Boga. Cjelokupan program simultano je preveden na brojne svjetske jezike, a uživo je sve odašiljala i Radiopostaja „Mir” Međugorje.

Sluga Božji fra Ivan Peran

Unakladi Franjevačke provincije sv. Jeronima u Dalmaciji i Istri objavljena je knjiga *Sluga Božji fra Ivan Peran – radostan Božji igrač*. Fra Ivan je rođen 25. lipnja 1920. u Kaštelu Starom kod Splita, a umro 14. rujna 2003. u franjevačkom samostanu Poljud na glasu svetosti.

U travnju 2010. pokrenut je postupak za njegovo proglašenje blaženim i svetim koji se vodi u Nadbiskupskom ordinarijatu u Splitu. Vicepostulator i priređivač knjige je fra Bernardin Škunca.

Fra Ivan Peran svoj je svećenički život proveo u pastoralnom radu u više župa, a kao zaljubljenik u duhovnu glazbu utemeljio je i vodio više zborova te sam skladao. U jesen godine 1947. kao mladi redovnik i svećenik pozvan je u vojsku u novoj komunističkoj državi, ubrzo lažno optužen za rušenje države s još trinaestoricom optuženih te osuđen na smrt strijeljanjem, a potom pomilovan na pet godina strogoga zatvora. Godine 2002. objavio je knjigu *S Kristom i u smrt*.

Statistika za prosinac 2013.

Broj podijeljenih sv. pričesti: 73 000.
Broj svećenika koncelebriranih: 1134 (36 dnevno).

U protekloj 2013. godini podijeljeno je ukupno 1 876 800 sv. pričesti, a na sv. Misama je koncelebriralo 38 655 svećenika.

Preminuo fra Stojan Zrno

Fra Stojan Zrno, član Hercegovačke franjevačke provincije, nakon teške bolesti preminuo je 21. prosinca u plućnoj bolnici Jordanovac u Zagrebu, u 64. godini života, 45. godini redovništva i 38. godini svećeništva.

Fra Stojan Zrno rođen je 22. veljače 1950. u Galečiću u župi Šuica. Sjemenište završava u Visokom. Bogosloviju polazi u Sarajevu 1972., a 1973. odlazi u Fuldu gdje ostaje do svoga rođenja. Od 1976. do 1977. kapelan je u Mostaru, a od 1977. do 1982. u Čitluku, nakon čega dolazi u Tomislavgrad gdje ostaje do 1986. Nakon poziva i osobne odluke 1986. odlazi za misionara u Belgiju da bi u listopadu sljedeće godine otišao u Kongo (Zair). Od listopada 1987. do veljače 1992. djelovao je kao župni vikar u Kayeyu, od veljače 1992. do listopada 1995. u istom je mjestu bio župnik, zatim katedralni župnik u Kamini od listopada 1995. do veljače 2000. te od veljače 2000. župnik u Kimpangi. Posljednje dvije godine zbog teške je bolesti borovao na liječenju u Zagrebu.

Ispračaj posmrtnih ostataka pok. fra Stojana bio je u ponedjeljak 23. prosinca u 15 sati u prepunoj crkvi Bezgrješnog začetca BDM u zagrebačkoj Dubravi, Avenija Gojka Šuška 2. Braća franjevci na čelu s gvardijanom fra Draženkom Tomićem u euharistijskom su se slavljju oprostili od svoga subrata fra Stojana koji je i kao bolesnik bio dobar duh ove zajednice. Bogu su preporučili njegovu dobru dušu, a tijelo mu ispratili u njegov duvanjski zavičaj.

U crkvi sv. Nikole Tavelića u Tomislavgradu u utorak 24. prosinca u 13 sati sprovednu sv. Misu predslavio je mostarko-duvanjski biskup mons. Ratko Perić uz suslavlje o. provincijala fra Miljenka Šteke, gvardijana fra Ante Pranjica, fra Stojanova brata don Mihovila te preko 70 svećenika. Bazilika je bila premalena za mnoštvo vjernika među kojima su bile mnoge časte sestre, novaci i bogoslovi koji su se uz molitve zahvalnosti i preporuka oprostili od dragoga pokojnika.

Na početku sv. Mise o. biskup je izrazio sućut obitelji pok. fra Stojana i naglasio da je on iz obitelji od desetoro djece (sedmero braće i tri sestre). Iskrenu sućut uputio je Hercegovačkoj franjevačkoj provinciji na čelu s provincijalom fra Miljenkom te zajednici vjernika u misijama u Kongu gdje je fra Stojan djelovao 24 godine, sve dok ga teška bolest nije prisilila da pođe u domovinu na liječenje.

U svojoj homiliji provincijal fra Miljenko Šteko između ostaloga je rekao:

Dragi fra Stojane! Nakon što si u ovih šest i nešto desetljeća završio svoj životni krug i opet stigao nadomak svome Galečiću i svojoj Šuici, s bratskom ljubavlju, velikim poštovanjem i tugom ogrnutu ponosu, želim u ime Hercegovačke franjevačke provincije i svih nas od Tebe uzeti svoj ovozemaljski oproštaj. Završivši osnovnu školu u Šuici, javljaš se hercegovačkim franjevcima da bi postao fratar. Odlaziš u Visoko. S odličnim uspjehom završavaš, oblačiš habit na

Humcu, odlaziš na teologiju u Sarajevo pa u Fuldu, slaviš mladu sv. Misu i evo Te na njivi Gospodnjoj u Mostaru, Čitluku, Tomislavgradu. I kad su poglavari mislili da si lijepo upravnio, u Tvojoj duši i u tom franjevačkom zovu nema granica. Intenzivno učiš francuski i 1987. godine odlaziš u srce Afrike da bi bio navjesticatelj Kristove radosne vijesti. Tu ostaješ djelatnogotovo četvrt stoljeća. Teška te bolest sprječava u Tvom daljnjem misionarskom radu. Ostaješ u Zagrebu na liječenju, a od ljetos pun elana i željan rada, uz pastoral u našoj Crkvi i kao pomoćni meštar naših bogoslova.

Bog Te, fra Stojane, izrazio nadario. Dao ti je dušu prostranu, široku kao ovo naše duvanjsko polje, ozračenu milinom i smislom za lijepo, za dobro i osobito za zdrav humor. Dao Ti je oko koje je kao usput sve vidjelo i još dar da sve to znaš jednostavno i impresivno prenijeti u riječi i ponuditi drugima u pisanu tekstu koji je čitatelje bogatilo i krijepio. Već kao sjemeništarc u Visokom đaćki list Cvijet, koji su komunisti ugasili 1945. godine, s ostalim sjemeništarcima, oživljavaš 1968. godine u Novi Cvijet i član si njegova prvoga obnovljenoga uredništva. Godine 1971. zajedno s drugim novacima i mešтром na Humcu pokrećeš novački list Na izvorima u kojem si također član osnivačkog uredništva. Sve te podatke s radošću sam osobno prebirao kao pomoćni meštar na Humcu dok sam kušao ponovno oživjeti taj list devedesetih godina. S istom radošću i znatiželjom čitao sam Tvoje tekstove sa stranica misijskog lista Radosne vijesti, a Naša ognjišta, kao i mnogi drugi listovi i časopisi u svojim bi bibliografijama bili i te kako siromašniji da nije tvoga obola i suradnje.

Ponikao si iz obitelji svoga oca Marka i svoje majke Mare, obitelji koja je s vjerom u Boga svaki dan započinjala i završavala. Iz toga ozračja rađa se Tvoj duhovni poziv i poziv Tvoga brata svećenika don Mihovila i pok. Bože, raste vjeroničko stablo ostale Tvoje braće i sestara.

Bože, i mi iz dubine svoga srca sad kažemo: Hvala ti za našeg brata fra Stojana Zrnu, fra Stolu. Vijest o njegovoj smrti sve nas je zatekla, otela svima uzdah: Kako? Nagradi ga vječnim mirom. Daj mu vječni odmor. Nagradi ga za sve dobro koje je izobilno davao gdje god je djelovao.

Fra Stojane, sa svojim si pokojnim roditeljima, svojom pokojnom braćom i subraćom, vjerujemo, u nebeskom koru. Mi okupljeni u ovoj najsvetijoj molitvi, sv. Misi za Tebe, molimo danas da milosrdni Bog Gospodina našega Isusa Krista, Otac Slave, i pravedni Sudac, koji Ti je za života s nama darovao Duha mudrosti, potpuno očisti Tvoje oči duše kojima ćeš jasno vidjeti i uskliknuti: Kojeg li bogatstva slave u baštini njegovoj među svetima i koje li izvanredne veličine u moći njegovoj za nas koji smo vjerali... (usp. Ef 1, 19).

Pokoj vječni daruj mu, Gospodine. Počivao u miru. Amen!

U ime bogoslova, samostanske zajednice u zagrebačkoj Dubravi kao i u osobno ime od njega se oprostio fra Svetozar Kraljević.

Fra Stojan je kao misionar navijestao Isusovu veselu vijest ljudima u prostranstvima Konga u Africi više od 24 godine. Toliko je zavolio crnoga čovjeka da ga je nazivao „naš čovik“. Vodio je dnevnik svoga djelovanja što ga je u nastavcima objavljivao u misijskom časopisu *Radosna vijest*. Znao je pisati tako plastično i napeto da ga se čitalo bez predaha.

U ime uredništva *Radosne vijesti* od fra Stojana se oprostio don Ivan Štironja, ravnatelj Papinskih misijskih djela BiH, a u ime naših misionara fra Filip Sučić uputio je pismenu sućut.

U ime obitelji od fra Stojana se oprostio njegov brat svećenik don Mihovil, a fra Ante Pranjčić, gvardijan samostana u Tomislavgradu, u kratkim je crtama iznio životopis pok. fra Stojana.

Riječi sućuti uputili su mnogi iz crkvenog i društvenog života, među njima i kardinal Vinco Puljić.

Fra Stojan je pokopan na groblju Karaula.

Mirijam

Svjedočanstva o fra Slavku Barbariću

Na 24. studenoga 2013. u našoj smo župi molitvom križnoga puta na Križevcu i sv. Misom obilježili 13. obljetnicu smrti fra Slavka Barbarića, svećenika koji je osamnaest godina svoga života darovao širenju i življenju poruke Kraljice Mira.

Na svakom djeliću naše župe prepoznatljivo je to njegovo posvemašnje zauzimanje: od molitvenih sadržaja do živih djela skrbi za potrebne, o čemu neprekidno svjedoče brojni i domaći i strani hodočasnici, posebno molitvom zahvale uz njegov grob na Kovačici. U tom svjedočenju nisu u pitanju samo fra Slavkovi prijatelji, već i hodočasnici koji ga za života nisu upoznali, ali jesu prepoznali i u svom životu doživjeli snagu njegove molitve.

Da bismo prikupili i, po mogućnosti, objavili sjećanja i svjedočanstva o fra Slavkovu životu i djelu, molimo sve koji su ga na bilo koji način susreli i doživjeli da svoje svjedočanstvo napišu i pošalju na *Glasnik mira* poštom ili na e-poštu: *glasnikmira@medjugorje.hr*

Božićni ukras pred vrtićem

Novi božićni ukras pred Dječjim vrtićem „Sv. Mala Terezija“ pokazuje kako je ponekad potrebno samo malo da se stvori nešto lijepo. Nečija ideja, spretne ruke da to izrade, neke druge da okite, zajedništvo da se sve to postavi i eto lijepa ukrasa na veselje svima nama!

Priredba „Rodio se Bog i čovjek“

Već tradicionalna božićna priredba Dječjeg vrtića „Sv. Mala Terezija“ održana je 19. prosinca u dvorani sv. Josipa u Majčinu selu. U edukativnom i liturgijskom smislu, ova priredba predstavlja kulminaciju rada koji kroz vrijeme došašća odgojitelji kroz različite recitacije, crteže, pjesme, predavanja, skupne i individualne radove izvode s djecom. Cilj je, naravno, djeci dočarati srž Božića – istinitost susreta Boga i čovjeka.

Priredbu je otvorila s. Veronika, a sve prisutne pozdravio je fra Dragan koji je svima zahvalio na nesebičnu trudu. Nakon njih djeca su preuzela mikrofon i prigodnim recitacijama, pjesmama uz maštovite pokrete,

kao i solističkim izvedbama, plesom i uprizorenjem igrokaza „Tiha noć“, „Razgovor zvjezdica“, „Anđeli“ i „Tri kralja“ na svoj djetinji način pokazala svu ljepotu i jednostavnost Božje ljubavi koja je postala Dijete.

Susret roditelja momaka iz Zajednice „Milosrdni Otac“

Redoviti predbožićni susret roditelja momaka iz Zajednice „Milosrdni Otac“ održan je 14. prosinca. Program se odvijao po već ustaljenom rasporedu. Na početku je bila sveta Misa koju je predslavio fra Mladen Herceg. U nadahnutoj i edukativnoj povijedi podsjetio je momke da je Bog uvijek sa svojim djetetom i da mu daje snage i ljubavi za nov početak. Nakon Mise održan

je kratak roditeljski sastanak na kojem su roditelji zajednice upoznali i podsjetili roditelje na neka pravila ponašanja u zajednici, a zatim je bio ručak i druženje.

Susretu su nazočili momci iz kuća u Međugorju (15), Konjicu (6) i Banićima (4), a momci iz kuće u Sloveniji (6) bili su s njima u molitvi. Ovakvi susreti uvijek su sadržajni jer znače obnovu zajedništva među momcima a, naravno, i momaka s njihovim obiteljima.

Mnogi nemaju otvorene oči srca i ne zamjećuju potrebne

Vlč. Dragutin Goričanec, svećenik Zagrebačke nadbiskupije, utemeljitelj je i predsjednik humanitarne udruge „Job“, ali je i prije njezina osnutka godinama radio s ljudima s ruba društva. Uz mnoge djelatnosti kao vozač autobusa posebno prilagođena invalidnim osobama organizira hodočašća u mnoga svetišta diljem Europe. Na njegovim je odredištima nezaobilazno i Međugorje.

Priredio Ivan Bor

Vlč. Dragutine, za svoga dvadesetpetogodišnjega svećeničkog života uz službu na više župa uglavnom ste zauzeti brigom za siromašne, ovisnike, beskućnike... Kad ste osjetili želju da svoje svećeničko zvanje stavite njima na službu?

– Tu sam potrebu osjetio već kao bogoslov na početku studija kada sam se uključivao u različite humanitarne akcije, a kao svećenik nastavio sam to djelo samo u još jačoj mjeri.

Kako su izgledali ti prvi susreti s potrebnima? Gdje su se događali i što ste u početku poduzimali da biste im olakšali život?

– Najviše kroz razgovor kroz koji su mogli uvidjeti da su prihvaćeni i da im se istinski želi pomoći. Događali su se najviše na ulicama i parkovima, u kućama i stanovima. S osobama s invaliditetom najčešće sam nastojao prošetati ili ih povesti na neko mjesto. Beskućnike sam kao kapelan zajedno s paterom Cvekom i njegovim suradnicima sklanjao u barake pokraj željezničkoga kolodvora u Zagrebu za vrijeme zimskih dana, a sad ih prihvaćam u župnu kuću u Prilišću gdje kroz molitvu i rad dolaze do smisla života. K tome, osobe koje se bave prostitucijom uvjeravam da je, uz Isusovu pomoć, moguće izići iz tog pakla i živjeti ispravno. Uz pomoć dobrih ljudi u stanju smo takve uzdržavati dok ne nađu pošten posao.

U čemu zakazuje društvo pa da ima toliko siromašnih, ljudi bez igdje ičega?

– Mnogi ljudi nemaju otvorene oči srca i ne zamjećuju potrebne. Lakše im je živjeti sebično i komotno.

Što Vas je potaknulo na osnutak humanitarne udruge „Job“ i tko Vam je u tome pomogao?

– Za vrijeme jednoga hodočašća u Lurd spasio sam autobus prilagođen osobama s in-

validitetom i bolesnicima. Od tada je započeo moj san i molitva da se uz pomoć takvih vozila na našim prostorima započne s novom evangelizacijom djelujući tako da se u nju uključe i osobe s invaliditetom i bolesnici i to kroz hodočašća na različita mjesta te izlete. Budući da se ta ideja nije mogla ostvarivati u okviru već postojećih institucija, odlučio sam osnovati udruhu. U početku su mi pomogle dvije osobe koje su imale slične želje (Marijeta i Sanja). Uvidjevši da će to djelovanje naići na mnoge zaprjeko, odlučio sam naše želje staviti u dva srca, Isusovo i Marijino, i to kroz slavje Euharistije na blagdan tih dvaju srca. Nakon toga javile su nam se još neke osobe koje su bile spremne to podržati i koje su bile na osni-vačkoj skupštini humanitarne udruge „Job“.

Što je temeljni cilj udruge?

– Život po evanđelju s naglascima na službu rubnim ljudima u društvu. Također nam je cilj povezivanje osoba s invaliditetom i osoba bez invaliditeta u zajedništvu s dobrim Bogom.

Kako biste opisali dosadašnji uspjeh?

– Teško mi je govoriti o uspjehu jer se ni za što ne smatram zaslužnim. Radije govorim o Božjim blagoslovima, a oni su prisutni na svim područjima djelovanja: kod osoba s invaliditetom, kod beskućnika i ovisnika, kod osoba koje su bile u paklu prostitucije... Način na koji su Božji blagoslovi prisutni kod svih tih rubnih ljudi nemoguće je opisati u jednoj knjizi, a kamoli odgovoriti u jednome pitanju.

Uz skrb o onima s ruba društva, povjerenik ste i za osobe s invaliditetom. Što sve obuhvaća Vaš rad s njima?

– Ponajprije sam im nastojao postati prijatelj i to kroz razgovore, misna slavja, pobožnosti, molitvu, hodočašća, izlete, duhovne obnove, ljetovanja, druženja, šetnju, pjesmu, šalu...

Poznati ste kao prva osoba u Hrvatskoj koja je namakla sredstva za kupovinu posebnog autobusa za osobe s invaliditetom. Danas ih imate pet. Koliko Vam to pomaže u radu?

– Uz pomoć takvih autobusa moguće je ostvarivati ono što je inače nemoguće jer na putovanje se jave i oni ljudi koji bježe od bolesnika i osoba s invaliditetom, a tada se dogodi prekrasan pomak u srcima takvih, tj. postanu prijatelji jedni drugima, a na taj način postanu i prijatelji Božji.

Između ostaloga, organizirate i hodočašća za osobe s invaliditetom. Što im znači mogućnost za hodočašća i u najudaljenija svetišta? Mislim pritom na njihov ljudski i vjerski rast.

Za vrijeme jednoga hodočašća u Lurd spasio sam autobus prilagođen osobama s invaliditetom i bolesnicima. Od tada je započeo moj san i molitva da se uz pomoć takvih vozila na našim prostorima započne s novom evangelizacijom djelujući tako da se u nju uključe i osobe s invaliditetom i bolesnici i to kroz hodočašća na različita mjesta te izlete.

– Oni osjete da ih ljudi prihvaćaju, a kroz duhovnu obnovu koja se odvija za vrijeme hodočašća postaju svjesni da ih dobri Bog voli i treba unatoč životnom križu koji nose.

Često dovozite hodočasnike i u Međugorje. Što je za Vas osobno značio prvi susret s mjestom u kojemu se ukazuje Kraljica Mira?

– Ispovijedajući po cijele dane, uvidio sam da kroz sakrament ispovijedi i vjernici i ja baš na tom mjestu primamo najviše milosti. U tome je Međugorje posebno i neponovljivo, što potvrđuju toliki redovi pred ispovjedaonicama.

Premda samostalno ne mogu uzići ni na Podbrdo ni na Križevac, ipak većina invalidnih hodočasnika uz pomoć pratitelja ili momaka iz zajednice Cenacolo uspiju moliti na tim u svijetu poznatim brdima. O kakvim iskustvima možete govoriti glede njihovih hodočašća?

– Mnoge osobe s invaliditetom svjedoče da su na tim mjestima doživjele poseban Božji dodir. Neopisiva je njihova radost nakon što su uspjeli hodočastiti na ta dva znamenita brda, čemu svjedočim za svakoga svog bratka u Međugorju.

Promatrajući svijet, čini se da čovjek živi sve bogatije, sa sve više materijalnih dobara. S druge pak strane kao da je sve više i materijalno i duhovno siromašnih, beskućnika, javnih kuhinja... U čemu je problem, kamo to idemo?

– Problem je u tome što većina bogatih ljudi ne treba dobroga Boga, a tada im materijalnih dobara nikada dosta. Čovječanstvo ide u dva različita pravca: jedan dio prema paklu, a drugi prema raj.

Da bi se to promijenilo, što može, i što treba činiti „običan“, „malen“ čovjek?

– Može moliti i s ljubavlju se okrenuti prema rubnima te činiti što je u njegovoj mogućnosti.

Rodna ideologija – negacija stvarnosti i traženje moći

Izraz „rod“ (*gender*) počeo se koristiti u SAD-u pedesetih godina dvadesetoga stoljeća s ideološkim namjerama: *rod* je bio stvoren da bi osobu odvojio od vlastitoga spolnog ženskog ili muškog tijela. U društvenome, pravnom i političkom smislu „nova ljudska prava“ pojedinca i njegova „sloboda izbora“ postali su važniji od očinstva, majčinstva, obitelji i ljubavi. Ovdje nije riječ o „sučeljavanju ideja“, nego o borbi između čovjeka i fiktivnoga nadčovjeka koji sam sebe stvara, između svjetlosti i tame, dobra i zla, života i smrti, ljubavi i mržnje, istine i laži.

Lidija Paris

Rodna teorija negira stvarnost. Ona iz ništavila izvlači nešto što u realnosti uopće ne postoji. Gradi jezik koji izaziva društvenu transformaciju. Novi jezik potkopava osobni moralni otpor, a da to čovjek i ne primjećuje.

Prodor „rodne perspektive“ izborile su feminističke/lezbijске nevladine organizacije na UN-ovoj svjetskoj konferenciji o ženama u Pekingu 1995., kada su u službenim dokumentima riječ *spol* (engl. *sex* u čijem je značenju postojanje dvaju spolova) uspjele zamijeniti riječju *rod* (engl. *gender*). Pekinški akcijski plan direktno napada vrijednosti, kulture, tradicije i vjerska uvjerenja velike većine svjetskoga stanovništva. Jednakost spolova – engleski *gender equality*, dakle *rodna jednakost* – od tada se smatra krunom nove svjetske etike. S Pekingom je *gender mainstreaming* – *integracija rodne perspektive u sva glavna društvena strujanja* – postao strateški prioritet međunarodne suradnje.

Rodna revolucija rodnu teoriju i perspektivu pretvara u kulturu i svjetsku političku normu. Razvojni projekti više ne dobivaju potporu državnih fondova ako izričito ne uključuju rodnu perspektivu. Postavljene su nadzorni mehanizmi koji provjeravaju njezinu primjenu. Nova etika je normativna, imperativna i sve više i više netolerantna. *Rod* iskazuje mržnju prema materijalnom spolnom tijelu, buni se protiv njegova nepromjenjiva karaktera. Ta se mržnja paradoksalno iskazuje upravo u trenutku kada se čini da u kulturnom smislu trijumfira materijalizam.

Rodna ideologija je sredstvo za osvajanje moći. Odnosi se napose na žene i na homoseksualne manjine – dvije navodno „ugnjetačane društvene kategorije“ – koje žele preuzeti moć da bi postigle „jednakost“. *Rod* je suvremena manifestacija nadčovjeka, revolucionarni kulturni i politički proces razgradnje antropološke strukture muškarca i žene. Nove svjetske norme uništavaju društva u kojima se kulturološki još uvijek slavi obitelj, bratstvo, majčinstvo i život.

Rodna revolucija i kriza civilizacije

Rodna je revolucija dio jedne cjeline: društvene revolucije, međusobno povezane zajedničkim ciljevima, dogodile su se tijekom procesa UN-ovih konferencija devedesetih godina. Evo nekoliko primjera: *politička revolucija* (participativna demokracija, dobro upravljanje, svjetsko upravljanje, izgradnja konsenzusa, građanski odgoj); *društveno-ekonomska revolucija* (održiv razvoj, demografska stabilizacija, nulta stopa demografskog rasta, prava životinja, jednakost svih oblika života...); *kulturna i etička revolucija* (kulturna raznolikost, kvaliteta života za sve, nova svjetska etika...); *feministička i seksualna revolucija*. *Rod* se, dakle, nadovezuje na cijeli niz drugih pojmova od kojih neki proizlaze direktno iz njega, naime reproduktivno zdravlje, istospolno roditeljstvo, razgradnja stereotipa, ženska prava, prava homoseksualnih osoba, *queer* teorija. Rodna ideologija ne otkriva svoje pravo lice: ona napreduje pod maskom i zna kamo ide, dok oni koje

Snimila Lidija Paris

povlači za sobom nemaju pojma o njezinu stvarnom naumu.

Rod je indikator krize koja nije prvenstveno ekonomska i financijska: to je kriza demokracije, kriza sadržaja ljudskih prava, kriza društvenog tkiva, kriza moralnog autoriteta vlade, kriza odnosa prema prirodi, kriza sadržaja odgoja i obrazovanja, kriza braka i obitelji, kriza ljudskog identiteta. To je kriza civilizacije. Osjećaj nelagode potiče na temeljna pitanja i dovodi do rastućega posvješćivanja vlastitih moralnih i duhovnih korijena. Taj bi osjećaj nelagode mogao postati i *kairos*, pogodan trenutak za nov početak, za pozitivne promjene. (Iz predavanja Marguerite Peeters o rodnoj ideologiji)

Spol i rod

Engleska riječ *gender* (*rod*) nastala je kada je zapadna kulturna revolucija htjela razlikovati biološke razlike muško – žensko od društvenih funkcija koje im se pripisuju. U hrvatskom se jeziku riječ *spol* ne odnosi samo na biološke razlike, nego i na ženski i muški *identitet*: govori se o pojedincu muškog ili ženskog spola. Posljedica te razlike je da se izraz *gender* (*rod*) kod nas vrlo često prevodi sa *spol*. Nagovori i tekstovi često koriste te dvije riječi

kao da su istoznačne: ne prave razliku između spolnog i rodnog identiteta, govore o jednako ili paritetu spolova, o društvenom spolu, o statistikama po spolu, o spolnoj diskriminaciji, spolnom identitetu, spolnoj raznolikosti, spolnim normama, ravnoteži među spolovima, spolnoj specifičnosti itd. Mnogi kod nas koriste riječ *spol*, a misle na *rod*. Čine to da bi prikriili svoje stvarne namjere. Hrvatski izraz „jednakost među spolovima“ je prijevod izraza „gender equality“, dakle „rodna jednakost“, i treba ga tumačiti u svjetlu rodne teorije. Toga možda nismo svjesni.

Podmuklo i bez javne rasprave

Kardinal Robert Sarah, predsjednik Papinskog vijeća Cor Unum, kaže da tehničari rodne teorije rade na razgrađivanju onoga što nazivaju muško-ženskim „binarnim sustavom“ i da se moćni lobiji bore za nerazlikovanje spolova, odnosno „spolnu neutralnost“. Suočeni smo s revolucijom koja želi preokrenuti izvorni Božji red stvaranja. Ta revolucija, koju predvodi Zapad, djeluje na podmukao način i odvija se skoro bez ikakve javne rasprave. Ima teške dalekosežne i destruktivne posljedice ne samo na medicinsku, humanističku i društvenu znanost, nego i na konkretan život poje-

dinaca i cijelih društava. Nov, u bitnome subjektivistički način shvaćanja braka, obitelji, ljubavi, ljudskog dostojanstva, prava i spolnosti postupno se ukorjenjuje na Zapadu i širi na ostatak svijeta. Kada se *rodna* teorija pretvorila u *queer* teoriju, uzdignula se još za stupanj više: počela je raditi na „općoj destabilizaciji identiteta i institucija“. *Queer* teorija ne staje na dekonstrukciji subjekta, nego se zanima za dekonstrukciju cijelog društvenog poretka.

Konfuzija i nasilje

Postoji nešto što borbu čini još napornijom i težom, kaže kardinal Sarah. Kulturna revolucija danas uspijeva uvelike dezaktivirati vitalnu vezu koja bi trebala postojati između prava i istine, prava i dobra, prava i središnjeg mjesta ljudske osobe u društvu. Ljudska su prava postala ovisna o proceduralnim interpretacijama i *diktatu* lažnih konsenzusa. Nakon što se takvi konsenzusi proglašavaju, na njih se može pozivati da bi se nametnulo međunarodne dogovore koji dobivaju zakonsku snagu u državama koje su ih ratificirale. Uzmimo primjer. Političke procedure koje proizlaze iz globalnog upravljanja navodnim konsenzusom odlučuju da univerzalan pristup kontracepciji mora biti razvojni prioritet, da je majčinstvo stereotip koji treba razgraditi, da neka genetska manipulacija opravdava žrtvovanje embrija, da treba liberalizirati pobačaj i eutanaziju, da homoseksualne veze moraju uživati ista prava kao i brak.

Kada politička vlast počne sustavno razgrađivati brak i obitelj, kada ih odvaja od njihove naravi i zamjenjuje građanskim ugovorima, kada u ime *rodne* ideologije redefinira bračni par, brak, obitelj i roditeljstvo, tada čovječanstvo gubi osjećaj za realnost i razlog postojanja nekih stvari te doprinosi stvaranju samoubilačke kulture. Izraze „brak“ i „obitelj“ – koji uvijek podrazumijevaju samo i isključivo poštivanje spolne različitosti i otvorenost za prokreaciju – primjenjivati na homoseksualne parove, to je semantička zloraba, kaže kardinal Sarah. Homoseksualnost iskrivljuje bračni i obiteljski život. Ona ne može biti odgojna referenca za djecu. Ona djecu duboko i nepopravljivo sakati i razara. Uskratiti djetetu oca i majku, to je nepodnošljivo nasilje.

Zapadne zemlje čine tešku pogriješku kada, s poštivanjem neotuđivog dostojanstva i prava svake ljudske osobe bez obzira na situaciju u kojoj se nalazi, prelaze na institucionalizaciju politike i običaja koji se protive braku i obitelji. Homoseksualnost je besmisao s obzirom na bračni i obiteljski život, tvrdi kardinal Sarah. Preporučivati homoseksualnost u ime ljudskih prava – to je, najblaže rečeno, štetno. Namećati homoseksualnost – to je zločin protiv čovječnosti. Nedopustivo je da zapadne zemlje i

UN-ove agencije nameću homoseksualnost i sve njezine moralne devijacije služeći se financijskim prijetnjama, a sve u cilju mijenjanja zakonodavstva. Nedopustivo je, osim toga, da je razvojna pomoć uvjetovana primjenjivanjem apsurdnih, subverzivnih, neljudskih normi koje se protive zdravom razumu i smislu za stvarnosti koje su u samom temelju čovječanstva. Promicati raznolikost „spolnih orijentacija“ znači usmjeravati svijet prema totalnom antropološkom i moralnom rasulu, prema dekadenciji i uništavanju čovječanstva.

David i Golijat

Počela je „velika bitka“, kaže kardinal Sarah, u kojoj smo suočeni s moćnim subverzivnim sredstvima koja se služe „ratnom mašinerijom“ koja frontalno napada dostojanstvo ljudske osobe, braka i obitelji te tako ugrožava budućnost čovječanstva. Korozivno djelovanje *rodne* teorije tako je učinkovito da se može dogoditi da se čovjek osjeti posve nemoćnim, da čak posve odustane od borbe i kaže: kako bilo da bilo, katastrofa je neizbježna, neka stvari idu svojim tijekom. Kardinal Sarah poziva nas da ne gubimo hrabrost i da se sjetimo pobjede maloga Davida protiv divovskoga Golijata. Uzmimo u ruke „pet kamenčića“ i „pračku“ i suočimo se s „divom“, kao što je to učinio David, koji prema Golijatu ide „u ime Gospodina nad Vojskama, Boga Izraelovih četa“ (1 Sam 17,45). Ostanimo čvrsto izvan ideološkog okvira *rodne* kulture, idimo putem razlučivanja i ne gubimo nadu, iako smo okruženi subverzijom i konfuzijom, iako smo suočeni s nebrojenim metamorfazama zapadnih društava i podnosimo silne nalete oluje koja prijete da će čovječanstvo strovaliti u rasulo.

Razlučivanje

Razlučivanje ima odlučujuću ulogu, tvrdi kardinal Sarah. Početak razlučivanja je stvarnost. Treba se sabrati, sagledati sadašnju stvarnost, sagledati ju u najširoj mogućoj perspektivi. Trebamo s jedne strane biti sposobni otvoriti oči za iskušenja koja donose negativne stvarnosti našega vremena, a s druge ne gubiti iz vida stvarnost Božjega otajstva. Umjesto da se zatvorimo u jednostrano usvajanje ili odbijanje, dopustimo Bogu da nas probudi upravo preko potresa koje osjećamo, i otvorimo se transcendentnom svjetlu njegove milosti. Moramo se „vratiti izvorima, Očevoj kući“ i imati pouzdanja u djelatnu Božju nazočnost u povijesti, nazočnost koja se iskazuje preko naše aktivne suradnje i buđenja savjesti. Usred naših tjeskoba i revolucionarnih oluja koje potresaju čovječanstvo, sigurni smo u tihu i sigurnu nazočnost Božju. On je naša nada, ohrabruje nas kardinal Robert Sarah.

Bergoglizmi

Argentinski kolokvijalizmi Jorgea M. Bergoglia, pape Franje

Ikica i Ante Čuvalo

Fenomenalna bliskost pape Franje s pukom Božjim svakodnevno je vidljiva. No manje je poznato da se Papa rado služi „pučkim“ jezikom. Naime, on često rabi *lunfardo*, jezik koji se čuje na ulicama Argentine. Izrazi nastali u siromašnim dijelovima Buenos Airesa raširili su se po cijeloj zemlji i postali dio španjolskoga jezika kakvim se govori u Argentini. Mnogi od takvih izraza dolaze iz talijanskoga ili su neologizmi. Bergoglio i sam „kuje“ nove riječi da bi što bolje izrazio ono što doista želi reći običnu čovjeku, kršćaninu, katoliku. Također, poznato je da on još od djetinjstva voli nogomet i da mu je srcu blizak klub San Lorenzo iz susjedstva Flores gdje je Bergoglio odrastao. Tako u Papinu govoru čujemo dosta slikovitih izraza iz športa, posebice nogometa.

Nadalje, Bergoglio je *porteño*, lučki čovjek koji i govori „lučkim“ jezikom. Imajmo na umu da je grad Buenos Aires i brodska luka. Papa višeput koristi izraze koje je prilično teško prevesti ne samo na druge jezike nego su teško razumljivi i za one koji dolaze iz drugih zemalja u kojima se govori španjolski. To je bio razlog zašto je *L' Osservatore Romano* zatražio usluge Jorgea Milia, bivšega Bergoglieva studenta. On im, naime, prevodi papine *lunfardo* izraze da ih ne bi krivo interpretirali i preveli.

Odabrali smo nekoliko izraza koje papa Franjo koristi, a namjera nam je da i mi Hrvati još bolje osjetimo njegovu bliskost s narodom, s ljudima na ulici, s onima iz najzapuštenijih četvrti i svim ljudima dobre volje.

Ningunear – *ninguno* znači nijedan, nitko. Bergoglio „kuje“ glagol „ningunear“ i hoće upozoriti da ne podcjenjujemo ljude,

da ih ne ponižavamo, da ne mislimo da su nitko i ništa. U tom se smislu obratio mladima: „Nemojte dopustiti da vas itko podcjenjuje i nemojte sami ponižavati one koji pate na bilo koji način.“

Balconear la vida – izraz dolazi od riječi *balkon*, no Bergoglio je stvorio glagol „balconear“, što bi u slobodnu prijevodu značilo „gledati život s balkona“. Naime, u Buenos Airesu se vrlo često događaju razne manifestacije, prosvjedi, procesije... Običaj je izići na balkon i promatrati vjerske, političke ili koje druge događaje. Gotovo sve zgrade u

gradu imaju balkone i nekada je više naroda na tim balkonima nego onih koji marširaju ulicama, više gledatelja nego sudionika. Time Papa kršćanima želi reći da ne budemo „balkonski kršćani“, nego da iziđemo na ulicu i svjedočimo evanđelje u svakodnevnome životu. Previše je „balkonskih kršćana“, treba se pridružiti onima na ulici! Svaki kršćanin mora preuzeti djelatnu ulogu kao Kristov učenik, a ne biti samo gledatelj. Krist nije ostao na balkonu. Papa, dakle, koristi prizor iz svoga rodnog grada i pravi novu riječ – *balconear* – da bi nam rekao da se pridru-

žimo životu onakvu kakav jest, da budemo djelatni zajedno s drugima i širimo Kristovu poruku i riječju i djelom.

Callejeros de la fe – *calle* znači ulica. Bergoglio poručuje mladim ljudima da idu na ulice širiti vjeru. (Svi znamo što je Kalelarga u Zadru!) On je rekao da Isus nije čuvao svoje učenike pod krilima kao što kvočka čuva piliće, nego ih je poslao u svijet širiti evanđelje. Ni njegova Majka nije ostala doma, nego je bila djelatna u evangelizaciji, u širenju dobre vijesti. Dakle, svi kršćani, posebice mladi, trebaju ići na ulice i biti svjedocima evanđelja.

Cristianos almidonados – *almidón* znači škrob, štirka, ukrućenost. Ovim izrazom Papa slikovito ocrtava kako kršćani ne bi trebali biti „uštirkan“ i „ukočeni“ ili, još gore, „uštirkan“ izvana, a prazni iznutra što nas podsjeća na Isusove riječi pismoznancima i farizejima: „Tako se i vi izvana činite ljudima pravedni, a unutra ste puni licemjerja i

Jorge Mario Bergoglio, papa s „kraja zemlje“, svjetsku je javnost od samoga početka svoga pontifikata iznenadio jednostavnošću i pristupačnošću. Nastavit će on zasigurno tako i dalje, ne samo s teško prevodivim španjolskim izrazima nego i djelima koja pokazuju da on nije „chirle“ Papa, nego netko tko je dovoljno hrabar ići i protiv struje!

nepravедnosti.“ Bergoglio nam ovim izrazom poručuje da budemo istinski kršćani, slobodni i opušteni, da svakodnevno živimo vjerodostojan kršćanski život.

Dejate Misericordiar – Papa tvori glagol od imenice *misericordia*, što znači milost. Papina slikovita poruka ovim glagolom upućuje na to da se mi prečesto osjećamo krivima i nedostojnima Božje ljubavi. On poručuje da trebamo dopustiti Bogu da nam bude milostiv, da nam može oprostiti. Ovaj izraz u slobodnu prijevodu znači: *dopustite da vas Bog zagrlji svojom milošću.*

El Viejo – kad Bergoglio kaže *El Viejo* on misli na papu Ratzingera. On ga naziva „Stari“ i naglašava da voli s njim razgovarati jer od njega uči i slijedi njegove savjete. Bergoglio je rekao novinaru Miliu da „Starom“ pripadaju sve zasluge za encikliku *Lumen Fidei*. Naravno da on riječ *Viejo* koristi od milja.

Hacer lío – izraz se obično uzima kao negativan pojam i znači „napraviti nered“, no Bergoglio misli na pozitivan „nered“. On želi da mladi ljudi naprave iskorak i naprave „nered“, da se ne boje nevolja, nedaća i „nereda“ u radu na dobro zajednice i svih ljudi.

Ir contracorriente – Papa se često služi izrazom „ići protiv struje“. On ohrabruje mlade ljude da se ne boje ići u suprotnu smjeru; neka budu „kontrakultura“ dobra nasuprot modernoj kulturi koja ih isključuje. „Ne bojte se ići protiv struje!“ poručio je ne samo mladima nego i svim katolicima i kršćanima.

Libertad chirle – *chirle* znači nešto što je bljutavo, bez sjaja, ni tamo ni ovamo. Češće se taj izraz rabi za juhu koja je vodenasta i slaba. Bergoglio je naglasio mladima da on zna da oni nisu zadovoljni s praznom slobodom koja ih vodi putem onoga što je popularno toga trenutka; mladi ne žele nešto što je *chirle*, neodlučno i vodenasto, nego žele imati puninu života, život visokih ideala.

Pasarse de Rosca – izraz je preuzet iz mehanike i koristi se kada zavijačem okrenete vijak više nego što treba pa vijak pu-

kne! Možete i dalje okretati, ali on više ne valja, nema od njega koristi. Taj se izraz može preslikati na mnoge stvari u osobnom svijetu, ali i općenito: zavijač okrećemo toliko da vijci pucaju! Dakle, mi višeput pretjerujemo, idemo u krajnosti bilo da je riječ o novcu, drogi, zloporabi moći i utjecaja i tomu slično. Papa nam ovim izrazom poručuje da ne pretjerujemo, da se držimo granica normale.

Primerear – *primero* znači prvi, a od ove riječi Bergoglio je napravio glagol *primerear*. Kao ljubitelj nogometa on je ideju posudio iz tog svijeta, a znači „preuzeti inicijativu“, „stići prije ikoga drugoga“, „dotrčati prvi“. Papa kaže da kad griješimo, Gospodin nas čeka, stigao je prije nas da bi nam oprostio.

Sudar la camiseta – i ovaj izraz također dolazi iz svijeta športa, a doslovno znači da treba „uznojiti dres“. Poruka je jasna: kad igraš daj sve od sebe. Papa poručuje da i kršćanin treba „uznojiti dres“, dati sve od sebe da bi bio pravi sljedbenik Kristov kao što nogometaši u igri daju sve od sebe. On također poručuje, kao i u nogometu, da nismo sami, da smo dio momčadi, da imamo obitelj i to je obitelj Crkve.

Jorge Mario Bergoglio, papa s „kraja zemlje“, svjetsku je javnost od samoga početka svoga pontifikata iznenadio jednostavnošću i pristupačnošću. Nastavit će on zasigurno tako i dalje, ne samo s teško prevodivim španjolskim izrazima nego i djelima koja pokazuju da on nije *chirle* Papa, nego netko tko je dovoljno hrabar ići i protiv struje! Otvoreno je izjavio da nije želio da ga vatikanska birokracija drži „uštirkanim“ pa zato i nije htio useliti u papinske odaje u Vatikanu. Želi ići *contracorriente*!

Jedna usputna zgoda. Kad je *L' Osservatore Romano* pozvao novinara Jorgea Milia u pomoć, on je podulje razgovarao s Papom koji mu je na kraju usput rekao: „Hajde sada, pričao si s prijateljem i nemoj se praviti važan što si razgovarao s Papom!“

Otvoreno je izjavio da nije želio da ga vatikanska birokracija drži „uštirkanim“ pa zato i nije htio useliti u papinske odaje u Vatikanu. Želi ići „contracorriente“!

Čovjek koji je izgubio i sebe i Boga

Na Božić slavimo trenutak kada Bog ulazi u ranjenu ljudsku stvarnost i sam postaje čovjekom. Bog ulazi u svijet koji treba Boga premda čovjek toga nije svjestan.

fra Mario Knezović

Budući da Isus postaje čovjekom, ne bi li možda i čovjek današnjice mogao razmisliti da i on iznova postane čovjekom? Naravno, mislim na čovjeka u moralnome i duhovnome, a ne samo u biološkome smislu. Danomice smo svjedoci da se čovjeka u mnogočemu pretvara u apсурдно biće koje pod torturom modernih trendova postaje sklonno postupanju po nagonima karakterističnima za životinjski svijet. Savjest kao mjerilo života kod mnogih je pogažena, moralne su vrijednosti izopačene, a vrjednote nestale. Volio bih da nas o Božiću pohodi želja da se vratimo onomu iskonskom ljudskom u nama gdje nas Bog dotiče najdublje, kada nas bezuvjetno ljubi i kada nas grješne poziva na obraćenje. Biti čovjek Božji najveća je poruka Isusova rođenja.

Iz štalice u ljudsku stvarnost

Teško da smo znakove Božje prisutnosti mogli iščitati u trgovačkim centrima ili nagomilanim prigodničarskim slavljinama kojima Božić služi samo kao marketinškiamac za zaradu. To podsjeća na trgovce u hramu koje je Isus rastjerao. Božić ostaje u mnogočemu bez svoga lica, a brojne se poruke odašilju tako da se Isus prešućuje. Kao da svi osim Isusa imaju pravo nešto reći o Božiću. Čudna li vremena u kojem se Bogu ne dopušta da iziđe iz štalice i uđe u običnu ljudsku stvarnost. Teško da bi potpuno neupućen stranac mogao shvatiti što mi zapravo slavimo. Božić me nekada podsjeća na nogometnu utakmicu bez lopte. Ljudi bezglavo trče od gola do gola, publika urla i slavi, a sve se odvija bez ključne sastavnice – bez lopte. Mnogi i Božić pretvaraju u igru i ritual u kojem Isus nije simbol Mesije ili Božjega Sina, nego nekakav kult koji daje povod izvanjskomu slavlju. Da čovjek nije uzeo „autorsko pravo“ slavlja Božića, Isus bi ga vjerojatno zabranio slaviti na ovakav način.

Otkriti najljepši dio sebe

Gdje je nestao čovjek radi kojeg se Isus rađa? Nestao je tražeći sebe u svijetu bez Boga; nestao je ugušen mirisom kašmira za kojim trči i uzdiše. Walter Russell to je ovako sažeo: „Sve dok čovjek ne nauči izgubiti sebe, ne može se pronaći.“ Tu i jest poanta. Dokle god čovjek ne posustane na svome putu ohola uspinjanja na ljestvici zemaljskih vrijednosti, gdje sve ima cijenu, a malo što vrijednost, teško će otkriti onaj najljepši dio sebe. Učenica jedne zadarske osnovne škole dobro je orisala lik čovjeka današnjice: „Došlo je vrijeme opranih ruku i okrenutih glava. Odjednom su svi oslijepili i oglušili. Ne čuju i ne vide što se oko njih zbiva, a što je najgore, više i ne suosjećaju.“ Kad ubijemo osjećaje, već smo počeli živjeti svoj kraj. Zbog nedostatka osjećaja Isus se i rodio u štalici ili ispred mnogih zatvorenih vrata te hladne noći.

Prilika za nov početak

Svijet se čudio kada je brazilski umjetnik Rodrigo Braga načinio „plastičnu operaciju“ i na čovječju glavu stavio pseću njušku. Čudio se svijet tomu kako je umjetnik dopustio da se pas zlorabi i mrcvari. To što je učinio čovjeku izazvalo je manje čuđenja jer čovjek ionako ima pravo na sve vrste nastranosti u svijetu koji je isti taj (ne)čovjek izopačio. Ove godine gledamo i slušamo marketinške poruke koje žele reći da i psi po izboru hrane moraju znati da je Božić. Unatoč svemu Bog želi ući i u takvu nakaradnu zbilju. I tijekom biblijske prošlosti narod je zastranjivao. Rođenje Isusovo mnogima je tada dalo priliku za nov početak. To je trajna poruka Isusova rođenja. Moramo početi ispočetka kako bismo postali ljudi, a ne ostali „ludi“. Nismo ono za čim trčimo. Nismo ono što imamo i kako izgledamo niti kakvima nas drugi doživljavaju. Mi smo ono, kako napisao Anton Čehov, u što vjerujemo. No, kad Sin Čovječji dođe, hoće li naći vjere na zemlji? (Lk 18, 8)

Klanjanje

Isus je ovdje i sada prisutan u Presvetoj Hostiji i čeka na tebe. Čeka da mu potpuno otvoriš svoje srce i da mu se predaš. Reci mu: „Isuse, evo me: tu sam i tvoj sam! Vodi me kroz ovo klanjanje!”

Budi večeras iskren pred Isusom: predaj mu sve svoje grijehe da bi mogao ići dalje kroz ovo klanjanje i odreci ih se! Nemoj gledati u grijeh, zagledaj se u Isusa i u njegove oči pune ljubavi kojima te on gleda.

Isuse, u ovom klanjanju molim te za osobno obraćenje i posvećenje. Posveti moje oči da uvijek gledaju u drugima dobro; posveti i očisti moj jezik da preko njega uvijek teče samo molitva; dotakni moje tvrdo srce, posveti ga da bude puno ljubavi i za tebe i za druge, za ljude koje susrećem svaki dan. O dođi, Duše Sveti! Dođi!

Gospodine, molim te, uđi u svaki trenutak moga života, u moju prošlost, sadašnjost i budućnost, u moje susrete, u moje dane, u moje molitve, u moj posao, u cijelo moje biće, uđi ti koji si svjetlo svijeta, otjeraj svaku tamu i rasprši je! Dođi, Gospodine Isuse!

Isuse, hvala ti što si nam dao Mariju za Majku riječima: „Evo ti sina!” A Ivanu si rekao: „Evo ti Majke!” „I uze je Ivan u svoju kuću”, kaže evanđelje. A tebi, Gospe, hvala što nas odgajaš u svojoj školi ljubavi!

Isuse, hvala ti za ovo darovano vrijeme i za ovaj prostor. Hvala ti što se mogu u miru moliti i klečati pred tobom. Molim te podaj mir i čuvaj sve one kršćane koji su trenutno progonjeni u svijetu. Isuse, hvala ti!

D. P.

Snimila Lidija Paris

Ukazanje u Pellestrini (Venezia, Italija)

Na 4. kolovoza 1716. oko šest sati ujutro četrnaestogodišnji Natalino Scarpa Di Giovanni, zvan Muto (nijem), išao je prema župnoj crkvi. Prolazeći pokraj crkvice svetih Vida i Modesta, u kojoj se čuvala i stara slika Gospe od Carmine, s desne strane crkvice ugledao je nepoznatu ženu niska stasa.

Priredio fra Karlo Lovrić

Njezina plava haljina s crvenim zvijezdama sezala je do zemlje. Na glavi je imala bijeli veo koji je dosezao do ispod ruku; lice joj je bilo blijedo, obrazi bijeli, pogled zamišljen.

Crkvice je bila zatvorena. Gospođa je dječaku rukom dala znak da se približi te mu rekla: „Dođi ovamo. Idi k župniku i reci da ako hoćemo pobjedu, neka slavi svete Mise za duše u čistilištu, pa ćeš mi donijeti odgovor. To ti kažem, jer si toga dostojan.“

Gospođa je svojom desnom rukom doirnula dječakovu lijevu ruku da bi ga uvjerala u stvarnost viđenja te, veoma ljubazna, s njime ostala jedan trenutak. Dječakov detaljan opis dovoljno svjedoči da je na njega ostavila neizbrisiv dojam: „Sličila je majci moga učitelja (svećenik Antonio de Ambrosi), posebno u pogledu, ali sam siguran da to nije bila ona jer je bila nižega stasa i drukčije obučena.“ Natalino je bio sam te se nakon viđenja uputio prema crkvi Svih svetih kako bi pratio obred pričesti triju bolesnih osoba.

Borba protiv Turaka

Događaj se zbilo u vrijeme rata protiv Turaka koji su se činili nadmoćnijima i nad mletačkom flotom i nad mletačkim saveznicima Mađarima.

U prosincu 1714. veliki otomanski vezir pozvao je mletačkoga poslanika u Carigradu Andreja Memma i obavijestio ga da je njegov gospodar odlučio navijestiti rat zbog nekih incidenata u Crnoj Gori i zbog napada na tursku lađu na Jadranu. Turci su bili ponovno osvojili Moreju i ubrzo je postalo jasno da namjeravaju napasti i samu Veneciju.

Pred tom opasnošću senat je zapovjedio da sva marijanska svetišta u Mletačkoj Republici ostanu otvorena te poticao narod na žarku molitvu. Doista, Turci su se uputili prema tvrđavi na otoku Krfu koji je smatran pravim vratima Jadrana. Kada bi Turci osvojili Krf, Veneciji bi ostalo malo nade

da i sama ne padne u otomanske ruke. Krf je tada bio odlučujući ključ najduljega rata protiv Turaka. U prvim mjesecima 1716. veliki je vezir protiv Krfa poslao vojsku od 30.000 ljudi, brojčano mnogo nadmoćniju od venecijanske vojske. U obrani otoka Venecija je računala na sposobnosti Johanna Matthiasa

von der Schulenburga, jednoga od najinteligentnijih kapetana onoga vremena. Opsada je trajala dio ljeta 1716., sve dok Turcima nije stigla vijest o porazu u Petrovaradinu koji je nanio princ Eugen Savojski.

Borba za Petrovaradin vodila se 5. kolovoza 1716., dan nakon što se četrnaestogodišnjem dječaku u Pellestrini ukazala nepoznata žena koja je tražila da se slave svete Mise za duše u čistilištu „ako hoćemo pobjedu“. Podudarnost impresionira.

Petrovaradin

Vijest o porazu u Petrovaradinu prisilila je turskoga vojskovođu na Krfu da sve riskira pa je u noći 18. kolovoza zapovjedio odlučujući napad. Schulenburg je mobilizirao sve snage, ali i nakon šest sati borbe još je bilo veoma neizvjesno tko će pobijediti. U tim okolnostima Schulenburg je učinio genijalan potez: odlučio se na iznenadan pohod. S 800 kopljanika izišao je kroz neki mali prolaz i s leđa napao jedno krilo turske vojske. Vidjevši to, u strahu od zarobljavanja Turci se odlučuju za bijeg.

Sljedeće noći nepredviđena pomoć za Mlečane došla je s neba. Strašna oluja opustošila je tursko bojno polje i mnoge lađe razbijale su se jedna o drugu. U zoru preostali Turci odlučili su napustiti otok „gdje su vladali, rekoše, neprijatelji“.

Vijest se brzo proširila

Natalino se pokušao odmah osloboditi tajne želeći je najprije priopćiti kapelanu don Angelu Busetti, koji je toga kolovoškog jutra nekoliko koraka ispred njega žurio u župnu crkvu. No, iako ga je trčeci sustigao, nije mu uspio ništa reći. U tome ga je sprječavalo nešto poput povjetarca koji mu je zatvarao usta. Također je osjećao i neku vrstu ukočenosti lica i donje vilice.

Stigavši u župnu crkvu, Natalino je sve ispričao župniku don Paulu Zennaru koji je ostao iznenađen detaljnim opisom.

Kad se vratio kući, dječak je najprije sve ispričao svojoj majci, a potom i drugim ženama koje su ga radoznalo ispitivale. Natalino, napokon, nije želio više nikome o tome pričati. Umorio se od svega toga, priznao je, jer je jednu te istu priču morao više puta ponoviti tolikim osobama. Uputio se u školu misleći da bi sada konačno sve trebalo biti završeno. Zadovoljan završenom misijom, dječak je konačno pošao sudjelovati kod pričesti bolesnih osoba. Pritom je razmišljao kako će, ponovno prolazeći pokraj crkvice sv. Vida i Modesta, gospođi potvrditi da je obavio svoju zadaću. No kad je stigao, žene koja mu je malo prije govorila nije bilo, ali je ponovno osjetio povjetarac po licu i ušima.

Uto je saznao da je jedna žena, riječ je o Maritti Furlani, započela prikupljati novac da bi se slavile svete Mise za duše u čistilištu, kako je tražila tajanstvena gospođa. Jedan školski kolega predložio je Natalinu da i njih dvojica pođu pomoći onoj ženi. Uspjeli su prikupiti lijepu svoticu i bez brojanja odnijeli novac župniku. Prikupili su 17.500 lira, potvrdio je don Paolo.

Gospina slika miče očima

U međuvremenu su dvije žene povikale kako su kroz ključanicu vidjele da se na staroj slici Gospe od Carmine pomiču oči.

Natalino, koji je bio u blizini, također je pogledao, ali nije ništa vidio. Tu se među mnogim ljudima nalazio i dječakov krsnik Bara Fisolo, koji je sve držao nemogućim te opominjao da ne pričaju takve stvari. No, ni sam se nije mogao oduprijeti radoznalosti i, gledajući kroz ključanicu, morao je priznati da je istina što žene kažu. To se dogodilo upravo njemu, najskeptičnijem među okupljenima. „Sada vjerujem“, povikao je, „jer sam vidio!“ To drugo posebno čudo uvodi jedan posve nov element u povijest ukazanja Djevice u Pellestrini. Na pozornicu ulazi Gospina slika.

I sam je vidio

U blizini su barkama prolazili i neki javni službenici koji se, vidjevši veliko mnoštvo pokraj crkvice, i sami zaustaviše. Kad su čuli o čemu je riječ, sve su držali za lakovjernost tih ljudi. Jedan od tih službenika, Antonio Peretti, ipak odlučio pogledati sliku Gospe s Djetetom. Nadahnut mnoštvom koje je molilo, počeo je i sam moliti te je vidio kako Gospa zatvara desno oko, a onda lijevo oko napola, što su potvrdili i drugi koji su s njime ušli. Peretti je sve to i pismeno potvrdio u kanonskom upitniku 16. veljače 1717. Pričao je kako je onaj događaj promijenio njegov život nabolje.

I mnoge druge osobe iz mjesta potvrdile su ovo čudo.

Uvečer oko 23 sata župnik don Paolo Zennaro uputio se prema crkvi. Kad je stigao, ljudi su još u njoj molili. Počeli su izlaziti, ali od njih se više nitko nije mogao okrenuti prema don Paulu kako bi ispričali izvanredne događaje kojima su nazočili.

Bio je to nezaboravan dan za otok Pellestrina će se otada s velikom svečanošću sjećati toga 4. kolovoza i taj će nadnevak biti odlučujućim za vjeru i povijest cijeloga otoka.

Pellestrina je otok na Jadranu i tvori jedan dio završetka venecijanske lagune u smjeru otvorena mora. Danas ima oko 4.500 stanovnika.

▶ Nastavak s 23. str.

U apostolskoj pobudnici pozivate na razborite i odvažne pastoralne odluke o sakramentima. Na što točno mislite?

– Kad govorim o razboritosti, ne mislim na nju kao na paralizirajući stav, nego kao na vrlinu vođe. Razboritost je vrlina vladanja. Baš kao i odvažnost. Vladati se mora odvažno i razborito. Govorio sam o krštenju i pričesti kao duhovnoj hrani koja čovjeku pomaže da ide dalje. Ti se sakramenti moraju smatrati lijekom, a ne nagradom. Moramo pokušavati poticati vjeru naroda umjesto da je kontroliramo. Lani sam u Argentini osudio stav nekih svećenika koji ne žele krstiti djecu neudanih majki. To je bolest mentalitet.

A što je s razvedenima koji su u drugom braku?

– Uskraćivanje pričesti razvedenim ljudima koji su u drugom braku nije kazna. To je važno zapamtiti. Ali u pobudnici nisam govorio o tome.

Hoće li se iduća Biskupska sinoda baviti tim pitanjem?

– Sinodalnost Crkve je važna: na konzistoriju kardinala u veljači raspravljat ćemo o braku u cijelosti. O tim će se temama razgovarati i na izvanrednoj Biskupskoj sinodi u listopadu 2014. i ponovno na redovnoj sinodi sljedeće godine. Na tim će se sjednicama razjasniti i detaljnije ispitati mnogi elementi.

Što bi bio ispravan odnos Crkve i politike?

– Taj odnos mora biti istodobno paralelan i konvergentan. Paralelan jer svatko od nas mora ići svojim putem i imamo različite zadatke. Konvergentan samo u pomaganju drugima. Kad se odnosi Crkve i politike prvo prožmu, bez naroda ili bez uzimanja naroda u obzir, stvara se sprega političke moći koja izaziva trulež u Crkvi – biznis, kompromisi...

Odnosi se moraju nastaviti paralelno, svaka strana ima svoju svrhu, svoje zadatke i metode koje se spajaju samo oko općeg dobra. Politika je plemenita. Pavao VI. znao je govoriti da je politika jedan od najviših oblika milosrđa. Prljamo je kad je miješamo s biznisom. Odnos Crkve i političke moći također se može iskvariti ako opće dobro ne ostane jedina njihova dodirna točka.

Smijemo li pitati hoće li Crkva u budućnosti imati žene kardinale?

– Ne znam odakle ta ideja. Žene u Crkvi treba cijeniti, ne „klerikalizirati“. Tko god razmišlja o ženama kardinalima, pomalo pati od klerikalizma.

Kako napreduje operacija „čišćenja“ u Institutu za vjerska djela (IOR)?

– Nadležna komisija dobro napreduje. Dobili smo pozitivno izvješće Moneyvala i na dobru smo putu. Što se tiče budućnosti IOR-a, vidjet ćemo. Vatikanska „središnja banka“, primjerice, trebala bi biti APSA (Uprava baštine Apostolske stolice). Institut za vjerska djela osnovan je da pomogne vjerskim djelima, misijama i siromašnim crkvama. Onda je postao ovo što je sad.

Jeste li prije godinu dana mogli zamisliti da ćete Božić 2013. slaviti u bazilici sv. Petra?

– Apolutno ne.

Jeste li očekivali da će Vas izabrati?

– Ne, nisam to očekivao. Dok je broj glasova rastao, nisam gubio mir. Ostao sam smiren. I taj je mir još ovdje, smatram ga darom Gospoda. Kad je završila posljednja provjera, odveli su me u sredinu Sikstinske kapele i pitali prihvaćam li. Rekao sam da prihvaćam i da sam odabrao ime Franjo. Tek kad su me odveli u susjednu sobu da se presvućem u svećeničko ruho, netom prije nego što sam izišao u javnost, kleknuo sam da se nekoliko minuta pomolim u Pavlovoj kapeli s kardinalima Vallinijem i Hummesom.

Više ste se puta susretali s teško bolesnom djecom. Što imate reći o toj patnji nedužnih?

– Dostojevski je jedan od mojih mentora i njegovog izričito pitanje „Zašto djeca pate?“ uvijek mi je u srcu. Nema objašnjenja. Ova mi se slika javlja pred očima: u određenu trenutku života dijete se „budi“, ne razumije puno i osjeća se ugroženo, počinje postavljati pitanja mami i tati. To je ono razdoblje „zašto“. Ali kad dijete pita, ono ne čeka cijeli odgovor, odmah vas počinje bombardirati s još „zašto“. Djeca traže više od objašnjenja, ona na licu roditelja traže pogled koji im ulijeva sigurnost.

Kad vidim dijete koje pati, jedina molitva na koju pomislim je „zašto“. Zašto, Gospode? On mi ništa ne objašnjava. Ali osjećam da me gleda. Pa mogu reći: „Ti znaš zašto, ja ne znam, a Ti mi ne ćeš reći, ali gledaš me i ja Ti vjerujem, Gospode, vjerujem Tvom pogledu.“

▶ **Nastavak sa 17. str.**

Bi li se glas čuo u predgrađima i trgovačkim centrima; kuknjava i plač gorak – naše vlastito kukanje, nepovezano, oplakujući djecu svoju jer ih više nema? A kada vojnici obrišu svoje mačeve i pođu kući te se i vladari vrte svojim državičkim poslovima, kada se u poslovno-me svijetu vrte u svoju rutinu, hoćemo li jednostavno stajati ondje s rupama u srcima, krvarajući iz neizlječive rane.

Kakva bi bila moja reakcija? Okriviti sebe? Mrziti tlačitelje? Mrziti i sam život, jer smrt kao da je i opet pobijedila? Kriviti Boga? Bih li u gorčini vikao u nijema nebesa: „Gdje Si bio? Zašto nas nisi spasio?“

Koji je Božji odgovor?

Čut ćemo ga trideset i tri godine kasnije: majka Isusova stoji podno Križa. Tmina prekriva zemlju. Smrtni vapaj njezina Sina odjekuje planinom, para nebo i grad te prodire nebesa i sve do dubina pakla. Sve je stvoreno potreseno. Vrijeme se usporava, a onda kao da staje, no zvuk se i dalje čuje. Prolazi umovima i srcima poput beskrajna jauka. Iz dubine sjećanja Marija u sebi čuje zvuk novorođenčeta koje u noći plače tražeći mlijeko, toplinu, ljubav. Ti se vapaji miješaju s dubokim glasom umirućega u agoniji te u njenu srcu postaju jedan jedinstven zvuk. To je mač i probada je do srži.

Kada je umro, čula se samo tišina. Nema više glasova, nema ptica, nema grmljavine, nema podrugljiva podsmjeha, niti vapaja, niti vjetra. Samo tišina. Ona u tome trenutku ne plače. Može jedino zuriti u potpuni mrak, osjećajući jedino neiscjeljivu ranu u svome srcu. Ta se bol ne da izreći, niti se ta okrutna agonija može pretvoriti u zvuk.

Tek je kasnije zaplakala. Kada su skinuli iznakaženo tijelo i njegove otvrdnule i izvrgnute udove položili u njeno krilo, još je jednom vidjela djetesce što ga je nekoć držala u naručju. Stvoren je za ljubav, a sada ponovno ovdje leži, prekriven prljavštinom svijeta, satrven njegovom zloćom, raskomadan njegovom bolesnom dušom. Tada, iz rane njena srca, izbija sva tjeskoba majke i noć biva ispunjena stravičnim jecajima. Može li ih ljudsko uho čuti? Ne znam. No, znadem kako takvih jecaja još nije bilo u ljudskoj povijesti, niti će ih više biti. Anđeo je nju, Josipa i dijete bio spasio od pokolja neđužnih. Sada je, napokon, i ona pozvana isplakati nepodnošljive suze Rahele koja oplakuje sinove svoje jer ih više nema.

Ako se mi kršćani radujemo o blagdanu Nevine dječice, onda je to stoga što nas je Bog uslišao. Rekao je: „Kada se dogodi ono najgor, niste sami. Ja sam s vama. Ja trpim s vama i

Snimio Franjo Sušac

u vama, čak i više no što biste sami ikada mogli trpjeti. Upoznao sam posvemašnju napuštenost i užas. Božje je srce bilo probodeno. I srce je moje majke bilo probodeno te je osjetila sve što vi sada osjećate. Ona vas sada grli, baš kao što je nekoć grlila moje tijelo na Kalvariji.“

Sotona, taj stari majstor tlapnji i otac laži, žestoko je zario svoj mač u srca Isusa i Marije. Bio je to njegov najveći rizik, njegov veliki pokušaj dokazivanja kako tama pobjeđuje doslovce sve. No, nije mogao spriječiti zoru. Ubio je Sina Božjega i Sin je Božji ponovno ustao u treći dan te posvemašnji poraz pretvorio u pobjedu Neba. Sotona je pobio i neku djecu, preko ohola, izopačena kralja, a na njihovu je mjestu ustalo deset tisu-

ća puta deset tisuća druge djece, koja su mjesto njih vjerovala. Ako je u našem dobu za kratko vrijeme dopustio pokolj brojne djece preko njihovih zabludjelih roditelja, kukačkih zakonodavaca i neljudskih tehničara, njegovo je vrijeme kratko te će njegovo posljednje kockanje također doživjeti poraz. Za svaki život što ga uništi, deset tisuća puta deset tisuća duša ustaje kako bi slavilo pobjedu Božju. Poradi toga slavimo „blagdan“ pokolja Nevine dječice. Jer, u vječnosti će se svi naši porazi pokazati kao pobjede i neizlječive će rane zacijeliti te ćemo se zauvijek radovati s Jaganjcem koji je bio zaklan.

(S engleskog prevela Aleksandra Chwalowsky)

Tjedni molitveni program

– zimski raspored
(od Mise na Križevcu do 1. svibnja)

PONEDJELJAK I SRIJEDA

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

UTORAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

ČETVRTAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Krunica
- U došašću, u božićnom vremenu i u vremenu kroz godinu: radosna otajstva i otajstva svjetla
- U korizmi: otajstva svjetla i žalosna otajstva
- U uskršnom vremenu: otajstva svjetla i slavna otajstva
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Euharistijsko klanjanje

PETAK

7.30 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Križni put uz Križevac
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa, blagoslov predmeta
19 - 20 h Čašćenje Križa

SUBOTA

7.30 h, 13 h Sv. Misa na hrvatskom
Prije podne Sv. Mise na raznim jezicima
Tijekom dana Susreti po dogovoru
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice
Euharistijsko klanjanje

NEDJELJA I BLAGDANI

8, 11, 18 h Sv. Misa na hrvatskom
Ispovijed Prije podne za vrijeme Mise
Prije podne Sv. Misa na različitim jezicima
Tijekom dana Susreti sa svjedocima
Poslije podne Tiho klanjanje u Kapelici klanjanja
14 h Krunica na Brdu ukazanja
17 - 20 h **Večernji molitveni program i ispovijed**
17 h Radosna i žalosna otajstva krunice
18 h Sv. Misa
19 - 20 h Blagoslov predmeta, molitva za zdravlje duše i tijela, slavna otajstva krunice

Glasnik MIRA

O međugorskim događajima te odjecima u svijetu i Crkvi čitajte u *Glasniku mira*, mjesečniku Informativnog centra MIR Međugorje.

Surađujte u *Glasniku mira*. Podijelite svoje dojmove i iskustva.

Uredništvo:
Glasnik mira, Gospin trg 1
88266 Međugorje, BiH
Tel.: 00 387 36 653 327
E-mail: kreso.sego@medjugorje.hr

Preporučite drugima *Glasnik mira*.
Darujte im godišnju pretplatu.
Pretplatite se na *Glasnik mira*.

Služba pretplate:
Tel.: 00 387 36 653 342
E-mail: lidija_paris@medjugorje.hr

RADIOPOSTAJA MIRA MEĐUGORJE

Jajce 87,8 Mhz
Mostar 100 MHz
Banja Luka 107,8 MHz
Hercegovina 101,5 MHz
Lašvanska dolina 100 MHz
Split, Južna Hrvatska 101,5 MHz
Sarajevo i Srednja Bosna 96,1 MHz
Bugojno, Uskoplje i okolica 101,8 MHz
Sjeverozapadna Bosna, Jajce 106,7 MHz
Zepče, Tuzla, Usora, Posavina 100,1 MHz
Dolina Neretve i Južna Hercegovina 98,3 MHz
Rama, Konjic, Sjeverna Hercegovina 104,7 MHz
Zagreb, Lika, Bihać, Srednja Hrvatska 107,8 MHz

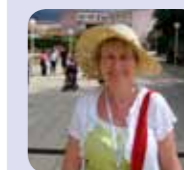
Sateliti:
Europa, Bliski istok i Afrika – HOT BIRD 6

RADIOPOSTAJA "MIR" MEĐUGORJE
Gospin trg 1
88266 Međugorje,
Bosna i Hercegovina

Tel: ++387 36/653 547 uredništvo
++387 36/651 100 glavni tehničar
++387 36/653 548 marketing
Faks: ++387 36/653 552

e-mail: marketing@medjugorje.hr
www.medjugorje.hr

Pribilježio i preveo Kristian Pandža

Mary Williamson, Dublin, Irska

Ovo je moj prvi posjet Međugorju. Nisam uopće htjela doći, ali sam ipak došla da bih jednu osobu podržala u nečemu, a sada jednostavno više ne želim ići kući. Ovdje se osjećam bolje nego kod kuće, tako blizu Crkvi. Tako je mirno. Ovdje vjera jača. Ne moram puno razmišljati, blagoslov jednostavno prolazi kroz me. Zahvaljujem našoj Majci Mariji na brizi koju nam posvećuje. Sa svojom skupinom upoznala sam vidioca Ivana, bili smo kod njega na ukazanju, gledali smo ga kako razgovara s Gospom. Poslije ukazanja rekao nam je da je nad nas pružila ruke, da nas je blagoslovila i da je molila za bolesne.

Vivianna Surlin, Italija

Ovdje sam da se družim s Bogom, da se molim za svoju obitelj, za svoje prijatelje i za različite stvari. Važno je misliti na Božju slavu koja živi u našim srcima. Mislim da je za našu generaciju bitno obnoviti jednostavan život, život koji nam Bog daje. To je razlog zašto sam ovdje. Ovo je moje šesnaesto hodočašće u Međugorje. Za mene nije bitno tražiti neka čuda u životu, nego slijediti Boga. Svakome bih poručila da ne zaboravi Boga jer Bog je u meni, u tebi, i svatko treba biti u Bogu. Bog živi za nas.

John, Libanon

Ovdje sam jer želim po Mariji doći do Krista kako bih shvatio što Bog želi da radim u životu. Ovdje vidim Boga posvuda. Volim gledati ljude koji mole. Međugorje je raj na zemlji. Vrlo je mirno. Imam dosta vremena za molitvu. Ne treba mi ni TV ni internet...

Robert, Poljska

Prvi put sam u Međugorju. Čuo sam za ovo mjesto u svojoj crkvi u Poljskoj. Vrlo zanimljivo, nešto posebno za dušu. Sa mnom je moja obitelj. Bitno mi je da su i naša djeca ovdje. Na proputovanju smo, a ovdje bi trebalo provesti više vremena.

